

SAMUEL II

- 1 1 A nga bo na, éyoñ éte Samuel a wuya, éyoñ éte fe David a bulaneya ñwôan a nga wôé Beamalécite, a David a bômbôya Tsiklag melu mebaé ;
- 2 môse lale a nga bo na, mô t a nga so minkan be Saül, mengômesan minyaban, a éte'e nlô : nde e nga bo na, éyoñ a nga kui vôm David a nga to, a nga ku si, a kumbu fe.
- 3 Ane David a nga jô nye na, W'aso mfa'a mbé ? Ane a nga jô nye na, Me nga tupe minkane ya Israël.
- 4 Nde David a nga jô nye na, Jam e nga bo aya ? m'aye'elane wo na, ô kate ma. Ane a nga yalane na, Bôt be maneya tup mfa'a ya bita, bôt abui fe be maneya ku a wu; Saül ba Jonathan mone wé be wuya fe.
- 5 Ane David a nga jô ndôman é nga kate nye, na, W'ayeme na, Saül ba Jonathan mone wé be wuya aya?
- 6 Ane ndôman é nga kate nye é nga jô na, Me nga teme na, me nto nkôle Guilboa, a lôbô na, Saül a ñye'e akôñe dé ; a yene fe na, bewagon ya bita a bôt b'awulu bikabela yôp be titane nye bébé.
- 7 Eyoñ a nga lôbô mvus, ane a nga yene ma, a loene ma. Ane me nga yalane na, Me nyô.
- 8 Ane a nga jô me na, O ne za? Ane me nga yalane nye na, Me ne mon Amalécite.
- 9 Nde a nga jô me na, M'aye'elane wo na, ô tebe me bébé, a wôé ma; amu angôndô a maneya me bi, amu ényiñ é nganane be ma.
- 10 Nalé me nga tebe nye bébé, a wôé nye, amu me nga yeme fo'o na, a se ngule ya beta nyiñ éyoñ éte a kuya : ane me nga nyoñe couronne a nga to nye nlô, a akom e mbe nye wo, me zuya bie nne be tate wom.
- 11 Eyoñ éte David a nga bi mengômesan mé mebien, a nyape me ; a bôte bese be nga to fe nsamba wé be nga bo nalé :
- 12 ane be nga yôn, a yi, a tyi bidi akekui mam me ngô'é, amu ajô Saül, a ajô Jonathan mone wé, a jô bôte ya Jehova, a ajô nda bôte ya Israël ; amu be maneya wu a nkpwaté mekôn.
- 13 Ane David a nga jô ndôman é nga kate nye, na, W'aso vé ? A nga yalane nye na, Me ne mone ya ntabe éziñ, mon Amalécite.
- 14 Ane David a nga jô nye na, Jé ô nga bo te ko woñe ya same wo, a wôé nyô a ne ñwo'ane mbone ya Jehova ?
- 15 Nde David a nga loene môte wua ya bendôman, a jô na, Kele'e nye bébé a wôé nye. Ane a nga bibi nye, nye ve wu.
- 16 Ane David a nga jô nye na, Metyi môé me bo'o nlô wôé yôp ; amu anyu dôé e bo'olôya wo na, Me wôéya nyô a ne ñwo'an mbone ya Jehova.
- 17 Ane David a nga yône Saül ba Jonathan mone wé miñyône mi
- 18 (ane a nga lepe be na, be ye'ele bone be Juda jia ya élaé ji : tame yen, é ne ntilan kalate Jaschar) : a jô na,
- 19 A Israël, étôto'o jôé é maneya wôéban mevôme môé me ne minbetane yôp ! Aka'a nkuan biwôlô bi maneya ku !
- 20 Te kate jam ete Gath,
Te kate foé éte minseñe mi Askalon ;
Bengone Bephilistin be za vak,
Bengone ya ba be ne te ntyi'ane metye be za fôn.
- 21 Mia minkôle ya Guilboa,
Elok nge mveñ bi bo'o mia momo, nalé fe mefup me biôme ya mimvean :
Amu vôm ate ében ngungu é nga wuabane fé mbia ñwuan,
Ebene Saül, nje é mbe te ñwô'an mbon.

- 22 Elaé Jonathan é nji bo é bula'ane mvus,
A nkpwaté mekône Saül ô nji bo ô bula'ane zesé,
Mfa'a ya metyi me bôt b'awôéban, a mfa'a ya avoñe ya biwôlô.
- 23 Saül ba Jonathan be mbe abeñ a mvaé éyoñ be nga vee,
A be nji kandan éyoñ be nga wu :
Be mbe mbi a dañe bendôé,
Be mbe ngu a dañe beñbweñbwem
- 24 Mia bengone ya Israël, yi'ane Saül,
Nyô a nga jalé mia bivele mengômesan mbamba njalan,
Nyô a nga beté mimbote mi or mengômesane menane yôp.
- 25 Aka'a nkuan biwôlô bi maneya ku bita été !
Be wôéya Jonathan mevôme môé me ne mimbetane yôp.
- 26 M'awô'ô njuk amu ajô dôé, A Jonathan mojañ :
O mbe me étua mvaé :
Nye'an ô nga nye'e ma ô mbe jame ya semé,
O dañ édiñe ya binga.
- 27 Aka'a nkuan biwôlô bi maneya ku,
A biôm mewosan bi maneya jañ !
- 2** 1 A nga bo na, éyoñ mam mete me nga man, David a nga sili Jehova na, Ye me ke nlam éziñe ya minlame ya Juda ? Ane Jehova a nga jô nye na, Kelek. Ane David a nga jô na, Me ke mfa'a mbé? Nye na, Hébron.
- 2 Nalé ate David a nga ke wôé, a binga bé fe bebaé, Achinoam minga ya Jizreel, a Abigail nga Nabal môte ya Carmel.
- 3 Ane David a nga ke fe bôte bé be nga to be nye, môt ase a bôte ya nda jé : ane be nga tabe minlame ya Hébron.
- 4 Ane bôte ya Juda be nga zu, a vôm ate be nga wo'o David mbon a bo njô bôt nda bôte ya Juda.
Ane be nga kate David na, Bôte ya Jabès-Galaad, mbe be nga jame Saül.
- 5 Ane David a nga lôm minlôman be bôte ya Jabès-Galaad, a jô be na, Ebotan a mia be Jehova, amu mi litiya Saül éso wônan mvam éte, a jame nye soñ.
- 6 Eyoñe ji Jehova a liti'i mia mvam a benya mejôô : ma fe m'aye ya'ane mia mvam éte, amu mi boya jam éte.
- 7 Ajô te mo menan me bo'o ngul éyoñe ji, mi bo'o fe biwôlô ; amu Saül éso wônan a wuya, nalé fe nda bôte Juda é maneya wo'o me mbon me bo njô bôt be be.
- 8 Abner mone Ner, évete ya nsamba mewosane Saül, a nga mane nyoñ Isch-Boscheth mone Saül, a ke nye Mahanaïm;
- 9 ane a nga télé nye njô bôte ya Galaad, a bôte ya Aschur, a Jizreel, a Éphraïm, a Benjamin, a Israël ase.
- 10 Isch-Boscheth mone Saül a nga to mimbu mewôm menyin, éyoñ a nga tate jôô Israël, ane a nga jôô mimbu mibaé. Ve nda bôte Juda é nga tôñe David.
- 11 Nté david a nga to njô bôt Hébron a jôô nda bôte Juda ô mbe mimbu zañbwa a ngon ésaman.
- 12 Ane Abner, mone Ner, ba be bebo bisaé be Isch-Boscheth mone Saül, be nga kôlô Mahanaïm, a ke Gabaon.
- 13 Ane Joab mone Tseruja, ba be bebo bisaé be David, be nga kôlô fe si, a tôbane be ébata ya Gabaon; ane be nga tabe si, bana mfa' ébata wu, ba bevo'o mfa' ébata mbok.
- 14 Ane Abner a nga jô Joab na, M'aye'elane wo na, bendôman be tame kôlô si, a bo bivôé mise mangan. Joab na, Be tame kôlô si.

- 15 Eyoñ éte be nga kôlô si a ke ane tañe jap é mbe : mfa'aya Benjamin, a Isch-Boscheth mone Saül, awôm a bebaé, a mfa'a ya bebo bisaé be David, awôm a bebaé.
- 16 Môt ase ya éte a nga bi môte wé nlô, a jii môte wé nkpwaté mekôn mvaé; nalé be ga ku mimbime si bese aku da : ajô te be nga yôlé vôm ate jôé na, Helkath-Hatsurim, vôm ate a ne mfa'a ya Gabaon.
- 17 Mewosan me nga dañe bo abé môs ôte ; a Abner ba be bôte ya Israël be nga bôlan asu bebo bisaé be David.
- 18 Bo be fam be Tseruja bela be mbe wôé; Joab, a Abischaï, a Asaël : Asaël a mbe mebo biveves ane ngal nkok.
- 19 Asaël a nga tôñ Abner; ake a nga ke a nji yale mbo nnôm nge mbo nga ntôñan a nga tôñ Abner.
- 20 Ane Abner a nga fombô mvus, a jô na, A Asaël, ye wo le ? Ane a nga yalane na, Me le.
- 21 Ane Abner a nga jô nye na, Tame yale mbo nnôm nge mbo nga, a bi môte wua ya bendôman, a nyoñ ngômesan étyé jé mfa'a wôé. Ve Asaël a nga bene yale feñ ntôñan a nga tôñe nye.
- 22 Nde Abner a nga beta jô Asaël na, Yale'e feñ ntôñane w'atôñe ma : amu jé m'ayiane bibi wo si ? ajô te m'aye beta bet asu dam be Joab monyoñ aya ?
- 23 Ve akôsa bo nalé a nga bene yale feñ : ajô te Abner a nga lume nye ndum ntyen akoñ abum, akoñ ve duubu mvus; ane a nga ku si vôm ate : a nga bo na, abime bôt e nga zu kui vôm Asaël a nga ku a wu e nga tebe.
- 24 Ve Joab ba Abischaï be nga ke b'atitan Abner : a jôp e nga dim éyoñ be nga kui nkôl Amma, ñwô ô lô asu mfa'a ya Guiach fefeze zen j'ake fé ya Gabaon.
- 25 Ane bone be Benjamin be nga fulan a tôñ Abner, be late' nsamba wua, a ke tebe abôbôn nkô.
- 26 Eyoñ éte Abner a nga loen mfa'a Joab a nga to, a jô na, Ye nkpwaté mekôn w'aye di nnôm éto ? ye ô nji yeme na, jame di d'aye su'ulane ve ayô? éyoñ j'aye lônt ntaa vé, akekui w'aye jô bôte na, be bulan ntôñane b'atôñe bobenyañe bap?
- 27 Ane Joab a nga jô na, Ane Jehova a vee, nge ô to bo te kobô, ve bôt b'ate ye fo'o kôlô mam me tyé, môt ase te fe tôñe monyañe wé.
- 28 Nalé Joab a nga loñe toñ; a bôte bese be nga tebe, te fe beta titane bôte ya Israël, nge beta lumane be.
- 29 Ane Abner ba be bôte bé be nga wulu Araba ngum alu ôte; ane be nga dañe Jourdain, a lôte Bithron ase, a kui Mahanaïm.
- 30 Ane Joab a nga bulan ntôñan a nga tôñ Abner : éyoñ a nga mane sulane bôt bese vôme wua, bebo bisaé be David be nga jembane bôt awôm ébu a Asaël.
- 31 Ve bebo bisaé be David be nga mane bôé bôte ya Benjamin, a bôte ya Abner, akekui bôte mintete mila a mewôm mesaman be nga wu.
- 32 Ane be nga be'e Asaël, a jame nye soñ ésa wé, é mbe Bethléhem. Ane Joab ba be bôte bé be nga wulu ngum alu, a tyé é nga lende be Hébron.
- 3** 1 Bita bi nga bo ayap zañ nda bôte Saül a nda bôte David : ngule David é nga ke ôsu a nen, ve nda bôte Saül é nga ke j'awulan a bo atek.
- 2 Bo be fam be nga bialé be David Hébron : ntôl ô mbe jôé na Amnon, mon Achinoam minga ya Jizreel;
- 3 nyô baa Kileab, mon Abigaïl nga Nabal môte ya Carmel; nyô lale Absalom mone Maaca, ngone Talmaï njô bôte ya Gueschur;
- 4 Nyô nyini Adonija mone Haggith; nyô tane Schephathia mone Abithal;
- 5 a nyô samane na, Jithream mon Égla, nga David. Balé bete be nga bialé be David Hébron.

- 6 A nga bo na, melu bita bi nga to zañ nda bôte Saül a nda bôte David, Abner a nga ve émien ngu nda Saül.
- 7 Saül a nga bili minga ba nye be mbe te nya nlu'ane, a to jôé na Ritspa, ngon Ajja : ane Isch-Boscheth a nga jô Abner na, Amu jé ô keya jô'ôbô minga tate ba nye be mbe te nya nlu'ane?
- 8 Eyoñ éte Abner a nga dañe yaa amu mejô me Isch-boscheth, a jô na, Ye me ne nlô mvu ô ne jôme Juda? Môse wu m'aliti nda bôte Saül éso wôé mvam, a bobenyañe bé, a bemvôé bé, a me nji ve wo mo me David; ve akôsa bo nalé, w'aviane bo'olô me môse wu a ve me étom be minga nyô.
- 9 Zambe a bo' Abner aval ete, a jam afe d'adañ, nge me bo te bo nye aval ete, aval ane Jehova a nga tiñeti David;
- 10 e ne na, a vaa njôan mfa'a ya nda bôte Saül, a télé éto njôane ya David, a jô'ô Israël a Juda, akôlô Dan akui fe Beer-Schéba.
- 11 A nji bo ngule ya yalan Abner éfia éfe, amu a nga ko nye woñ.
- 12 Ane Abner a nga lôm minlôman be David ajô dé, a jô na, Za a ne si ? a jô fe na, Bia wo mbo' élat, a yene na, wo wom w'aye volô wo, a dutu Israël ase be wo.
- 13 Ane a nga jô na, Mvo'é; bia wo bi aye bo élat; ve jame da m'atiñeti be wo : e ne na, w'aye ke yen asu dam, ve ô tame soo Mical, ngone Saül, éyoñ w'aye zu yen asu dam.
- 14 Ane David a nga lôm minlôman be Isch-Boscheth mone Saül, a jô na, Ke'e me Mical nga wom, nyô me nga vek tañe bikôp metyele Bephilistin ntet.
- 15 Ane Isch-Boscheth a nga lôme bôt, a nyoñe nye be nnôme wé, Palthiel mone Laïsch.
- 16 Ane nnôme wé ba nye be nga ke, a ke a yôn, a tôñe nye a kele kui Bachurim. Eyoñ éte Abner a nga jô nye na, Kelek, bula'an; nye ve bulan.
- 17 Ane mejô me nga so be Abner a ke be bemvendé ya Israël na, Melu mvus mi nga kômbô na, David a bo njô bôte wônan :
- 18 éyoñe ji bo'ane jam ete; amu Jehova a maneya kobô ajô David na, M'aye nyii bôte bam Israël mo Bephilistin, a mo besiñe bap bese a wo ya mbo ésaé wom David.
- 19 Abner a nga kobô fe melo me bôte ya Benjamin : nalé fe Abner a nga ke kobô melo me David Hébron mam mese bôte ya Israël be nga yene mvaé, a nda bôte ése ya Benjamin.
- 20 Nalé ate Abner a nga ke be David Hébron, ba be bôte mewôm mebaé. Ane David a nga bo Abner ba be bôt benga to nsamba wé ésulane bidi.
- 21 Ane Abner a nga jô David na, M'aye kôlô si a ke, a m'aye sulan Israël ase be tate wom njô bôt, nalé ate b'aye bo élat be wo, a wo ye jôô abim ese nlem w'akômbô. Ane David a nga suu Abner a kôlô; ane a nga ke mvo'é.
- 22 Ane bebo bisaé be David ba be Joab be nga so mfa'a be mbe ôban, be so'o biôm abui be nga sa : ve Abner a nji fe bo be David Hébron; amu David a nga mane suu nye a kôlô, a keya mvo'é.
- 23 Eyoñ Joab a nsamba ôse ô nga to be nye be soya, be nga kate Joab na, Abner mone Ner a te zu be njô bôt, nnye fe a suuya nye a kôlô, a keya fe mvo'é.
- 24 Eyoñ éte Joab a nga ke be njô bôt, a jô na, Jé w'ate bo ? tame yen, Abner a te zu be wo; amu jé ô suuya nye a kôlô, a keya fe ake ake ?
- 25 Wo w'ayem Abner mone Ner na, a te zu du'u wo, a yemelane meke môé a meso, a yemelane fe mam mese w'abo.
- 26 Eyoñ Joab a nga so be David, a nga lôme bôt be ke tôñ Abner, ane be nga zu nye aso anjeñe Sira : ve David a nji yem.

- 27 Eyoñ Abner a nga bulan Hébron, Joab a nga dutu nye zañe ya mbé akak a ye'e kobô nye ésok, a vôm ate a nga jii nye abum, nalé a nga wu, a butane metyi me Asaël monyañe wé.
- 28 Jam éte é manya, éyoñ David a nga wô'ô de, a nga jô na, Mamien a bôt m'ajô be , bi ne te bijô asu Jehova nnôm éto, étom metyi me Abner mone Ner :
- 29 étom éte é bo'ô nlô Joab yôp, a be bôte bese ya nda ésa wé; nda bôte Joab é bo'ô te jembane mô't metyi m'akui nye nyô, nge nyô a ne nzezam, nga nyô a ye'e ntum, nge nyô a wu nkpwaté mekôn, nge nyô a jeñe bidi.
- 30 Nalé ate Joab ba Abischaï monyañe wé be nga wôé Abner, amu a nga wôé Asaël monyañe wop éyoñ be nga wosan Gabaon.
- 31 Ane David a nga jô Joab, a bôte bese be nga to nsamba wé na, Nyabane mengômesane menan, mi jaé minkuat, a yi asu Abner. Ane David njô bôt a nga toñ ôlañ.
- 32 Be nga jam Abner soñ Hébron : ane njô bôt a nga bete tyiñe yôp, a yi soñ Abner; a bôte bese be nga yi fe.
- 33 Ane njô bôt a nga yôn Abner, a jô na,
Ye Abner a te yiane wu ane akut d'awu ?
- 34 Mo môé me nji bo minka'an, mebo môé te mfutane bengôkop éte :
W'ate ku, aval ane mô't a ku asu mbia be bôt.
Ane bôte bese be nga beta yône nye yôp.
- 35 Ane bôte bese be nga zu tindi David na, a di bidi, mô's ô ngenan; ve David a nga kan ngana, a jô na, Zambe a bo'ô me aval ete, a jam afe d'adañ, nge me tye'e fembé nge jôm éfe, ve éyoñ éte jôp e dimeya.
- 36 Ane bôte bese be nga yene jam ete, a yene de mvaé; avale fe ane bôt be nga bo be yene'e mam mese njô bôt a nga bo mvaé.
- 37 Nalé ate bôte bese a Israël ase be nga yem mô's ôte na, jame ya wôé Abner mone Ner e nji so be njô bôt.
- 38 Ane njô bôt a nga jô bebo bisaé bé na, Ke mi ayeme na, évet a beta mô't a wuya Israël éte mô'se wu ?
- 39 Me ne ate'e mô'se wu, a kô'sa bo me ne ñwo'an mbon njô bôt ; ayete ya bôte bete bone be Tseruja e kateya ma : Jehova a yaka'an mbo abé aval ane abé dé e né.
- 4 1 Eyoñ Isch-Boscheth mone saül, a nga wô'ô na Abner a wuya Hébron, mo mé me nga tek, a Beisraélite bese be nga wô'ô nju'u minlem.
- 2 Isch-Boscheth mone Saül a nga bili bôte bebaé be nga to bivete ya minsamba : wua a to jôé na Baana, nyô mbo'ô ke jôé na Récab, be mbe bone be Rimmon mô'te ya Beéroth, mfa'a ya bone be Benjamin (amu b'alañe fe Beéroth ngape ya Benjamin :
- 3 a Bebéerothien be nga tup a ke Guithaïm, a bo mintabe ya éte azukui mô'se wu).
- 4 Jonathan mone Saül a nga bili mona fam a to éyem mebo. A mbe mimbu mitan éyoñ foé ya Saül ba Jonathan é nga so Jizreel; nde minga a nga bo a ba'ale nye a nga to'é nye a tup : a nga bo na, éyoñ minga ate a nga tup mbi, mon a nga ku, a bo éyem mebo. A mbe jôé na, Mephiboscheth.
- 5 Ane bone be Rimmon mô'te ya Beéroth, Récab ba Baana, be nga ke nda Isch-Boscheth bebé zañe mô's, éyoñ a nga to awo'ane ya zañe mô's.
- 6 Ane be nga nyin nda éte wôé, aval ane b'aye nyoñ nlisi; nde be nga jii nye abum : ane Récab ba Baana monyañe wé be nga tup.
- 7 Eyoñ be nga ke nda éte, be nga jii nye, a bô énoñ étune nda a nga bo a bômbô'ô, a wôé nye, a tyi'i nye nlô, a nyoñ nlô wé, a wulu zen ya Araba ngum alu.

- 8 Ane be nga ke nlô Isch-Boscheth be David Hébron, a jô njô bôte na, Tame yen nlô Isch-Boscheth mone Saül, nsiñe wôé, nyô a nga jeñ ényíñe jôé; môse wu Jehova a kuneya tate wom njô bôt be Saül, a be mvoñe bôte jé.
- 9 Ane David a nga yalane Récab ba Baana monyañe wé, bone be Rimmon môte ya Beéroth, a jô be na, Ane Jehova a vee, nyô a nga nyii nleme wom ékpwe'ele ése,
- 10 éyoñ môt éziñ a nga kate me na, Tame yen, Saül a wuya, a si'a ko na a zu kate me mbamba foé, me nga bi nye, a wôé nye Tsiklag ; meya'an me nga ve nye mefoé mé, mme le.
- 11 Ngumane ke éyoñ mbia be bôt be maneya wôé zôsôa môt nda jé énoñe jé yôp, ye m'aye bo te sili metyi mé mo menan éyoñe ji, a vaa mia si nyô ?
- 12 Ane David a nga ve bendômane bé atiñ, be ve wôé be, a tyi'i be mekule me mo a mebo, a tyelé be yôp mfôm ébata é ne Hébron. Ve be nga nyoñ nlô Isch-Boscheth, a jame wô soñ Abner Hébron.
- 5** 1 Eyoñ éte meyoñe mese ya Israël me nga zu be David Hébron, a kobô, a jô na, Tame yen, bi ne évese jôé a nsône wôé.
- 2 Melu mvus, éyoñ Saül a mbe njô bôte wongan, wo ô nga to ô téé' Israël si meke a meso : a Jehova a nga jô wo na, W'aye bo mba'ale ya bôte bam Israël, a w'aye bo évete ya Israël.
- 3 Nalé ate bemvendé bese ya Israël be nga zu be njô bôt Hébron; ane David njô bôt a nga bo be élat Hébron mise me Jehova : ane be nga wo'o David mbon a bo njô bôte ya Israël.
- 4 David a mbe mimbu mewôm mela éyoñ a nga taté jôô bôt, ane a nga jôô bôt mimbu mewôm menyin.
- 5 A nga jôô Juda mfa'a ya Hébron mimbu zañbwa a ngon ésaman; a jôô fe Israël a Juda bese Jérusalem mimbu mewôm mela a mila.
- 6 Ane njô bôt ba be bôte bé be nga ke Jérusalem a wosane Bejébusien, bôt be nga to si éte, mbe be nga kobô David na, Nge w'aye bo te vaa mindidim a miñyeyem, w'aye ke zu nné; be si'a ko na, David a se ngule ya zu nné.
- 7 Akôsa bo nalé, David a nga nyoñ ôleme Sion; nnye ate a ne nleme David.
- 8 Môs ôte David a nga jô na, Bôte bese môt a ye bôé Bejébusien, a tame bet mfa'a mendim m'alôt, a bôé miñyeyem a mindidim, mmie nleme David w'avini. Ajô te be wô'ô jô na, Mindidim a Miñyeyem mi ne wôé; a se ngule ya nyi nda.
- 9 Ane David a nga tabe ôlem, a loene vie na, nleme David. David a nga lôñe fe mimfa'a mise ataté Millo a za'a zu été.
- 10 Ane David a nga ke ôsu a nenenen ; amu Jehova, Zambe ya minsamba mewosan, a nga to be nye.
- 11 Ane Hiram, njô bôte ya Tyr, a nga lôm minlôman be David, a bilé bi cèdre, a belôñ, ba ya bityimbi a ba ya mekok; mbe be nga lôñe David nda.
- 12 Ane David a nga yene na, Jehova a teléya fo'o nye njô bôte ya Israël, a yene fe na, a beteya njôane wé yôp amu ajô ya bôte bé Israël.
- 13 Ane David a nga beta nyoñe binga befe mfa'a ya Jérusalem, ba be nji bo nye nya nlu'ane, a ba be mbe beya, éyoñ éte a soya Hébron; a bon be nga beta bialé be David, befam a binga.
- 14 Môé me ba be nga bialé be nye Jérusalem me ne na : Schammua, a Schobab, a Nathan, a Salomon,
- 15 a Jibhar, a Élischua, a Népheg, a Japhia,
- 16 a Élischama, a Éliada, Éliphéleth.
- 17 Eyoñ Bephilistin be nga wô'ô na, be maneya wo'o David mbon a bo njô bôte ya Israël, Bephilistin bese be nga kôlô si a ke jeñe David; ane David a nga wô'ôtane jam ete, a sis a ke mfa'a ya ôlem.

- 18 Eyoñ éte Bephilistin be maneya so a yaman mbi'li ya Rephaïm été.
- 19 Ane David a nga sili Jehova, a jô na, Ye me bet a ke wosane Bephilistin? ye w'aye ve be mo mam? Ane Jehova a nga jô David na, Betek; amu m'aye fo'o ve Bephilistin mo môé.
- 20 Ane David a nga ke Baal-Peratsim, a David a nga bôé be valé; ane a nga jô na, Jehova a bôéya besiñe bam asu dam, ane medula ôsôé. Ajô te a nga yôlé vôm ate jôé na, Baal-Peratsim.
- 21 Ane be nga li'i bengunemelane bap wôé ; David ba be bôte bé ve sa be.
- 22 Ane Bephilistin be nga beta so, a yaman mbi'li ya Rephaïm été.
- 23 Eyoñ David a nga sili Jehova, a nga jô na, Te bete wôé : kele' kotane be mfa'a ya mvus, a zu kui be be atemetem zôsô bilé bemûrier yat.
- 24 A ye bo na, éyoñ w'aye wô' éduñ ane bewosan b'awulu meso'o bilé bemûrier été, wôna w'aye kôlô si; amu eyoñ éte Jehova a keya wo ôsu a ke bôé nsamba mewosane Bephilistin.
- 25 Ane David a nga bo nalé, aval ane Jehova a nga tiñeti nye, a bôé Bephilistin ataté Guéba akekui w'akui Guézer.
-
- 6** 1 Ane David a nga beta sulane mintobane befam mise ya Israël, bôte betoyini mewôm mela.
- 2 Ane David a na kôlô si a ke, ba be bôte bese be nga to nsamba wé, akôlô Baalé-Juda, a kômbô nyoñ éwolo Zambe vôm ate, nje j'ayôbane Jôé, nde e ne jôé Jehova ya minsamba mewosan a to bechérubin yôp.
- 3 Ane be nga télé éwolo Zambe mfefé wagon yôp, a nyoñe je nda Abinadab é mbe mfa'a ya nkô : a Uzza ba Achjo, bone be Abinadab, be nga liti mfefé wagon ôte.
- 4 Ane be nga nyoñe je nda Abinadab, nje é mbe mfa'a ya nkô, éwolo Zambe é bete éte yôp : Achjo a kele' éwolo éte ôsu.
- 5 Ane David a nda bôte ya Israël ése be nga bôm mevale me biôm mese me ne mboan a élé cyprès asu Jehova, a bingombé, a memvet, a mengom, a nyas, a biwoé.
- 6 Eyoñ be nga kui nseñe Nakon vôm be nga bo be tya'a bidi, Uzza a nga same wo mfa'a ya éwolo Zambe, a bi je; amu beyôm benyaka be nga kolé ôbak.
- 7 Ane Jehova a nga yaa Uzza; a Zambe a nga bibi nye vôm ate amu nkobane wé; vôm ate fe a nga wu fefel éwolo Zambe.
- 8 David a nga wô' abé, amu Jehova a nga kuli ayo'o be Uzza; ane a nga yôlé vôm ate na, Perets-Uzza, azukui môse wu.
- 9 Ane David a nga ko Jehova woñ môs ôte; a jô na, Ewolo Jehova j'aye zu be me aya ?
- 10 Ajô te David a nga bo te kômbô vaa éwolo Jehova a ke je be émien nlame David; ve David a nga be'e je a yale je nda Obed-Édom môte ya Gath.
- 11 Ane éwolo Jehova é nga li'i nda Obed-Édom môte ya Gath ngon éla : a Jehova a nga botan Obed-Édom, a nda bôte jé ése.
- 12 Ane be nga kate David njô bôt foé na, Jehova a maneya botan nda Obed-Édom, a biôm bié bise, amu éwolo Zambe. Ane David a nga ke nyoñ éwolo Zambe nda Obed-Édom, azu je nlame David a mevak.
- 13 A nga bo na, éyoñ ba be nga be'e éwolo Jehova be wuluya nté meda mebo mesaman, a nga tyi'i nnôm ényaka a tit é ne avoñ.
- 14 Ane David a nga jem asu Jehova a ngule jé ése; a David a nga be'e éphod ndombo nyô;
- 15 Nalé ate David a nda bôt Israël ése be nga zu éwolo Jehova a mbetane metyiñ, a nloñane metoñ.

- 16 A nga bo na, éyoñ éwolo Jehova é nga suan nname David, Mical ngone Saül a nga fombô mfa'a ya mon mbé, a yene David njô bôt a tyele'e si a jem asu Jehova; ane a nga biasé nye nlem été.
- 17 Ane be nga daa éwolo Jehova nda été, a télé je vôme wé, ézezañe ya nda éndelé David a nga télé ajô éwolo éte; ane David a nga tyi'i mimvean b'adi'i nduan a mimveane ya bo mvo'é asu Jehova.
- 18 Eyoñ David a nga mane tyi'i mvean b'adi'i nduan a mimveane ya bo mvo'é, a nga botane bôt a jôé Jehova ya minsamba mewosan.
- 19 Ane a nga ke a ve bôte bese, ékôane bôte ya Israël ése, befam a binga, môť ase éwôlé fembé, a ngape tit, a éwôlé minkôte bibuma bi ndik. Nalé ate bôt bese be nga kôlô, môť ase a kele' nda jé.
- 20 Eyoñ éte David a nga bulan nda jé amu a ye botane bôte ya été. Ane Mical ngone Saül a nga ke tôbane David, a jô na, Aka' étôto'o jôm njô bôte ya Israël a to den, nnye a te samele émien mise me bebo bisaé be binga ya bebo bisaé bé, aval ane môť éziñe ya zesé bôt a samele émien te wô' ôson !
- 21 Ane David a nga jô Mical na, Jam ete e mbe asu Jehova, nnye a nga tope me ôsu ya éso wôé, a ôsu ya nda bôte jé ése, amu a ye télé me évet be bôte ya Jehova, Israël : ajô te m'aye vôle asu Jehova.
- 22 M'aye fe dañ avale di abé, a bo ôson mise mam mamien : ve mfa'a ya bebo bisaé be binga w'ate jô be, mbe b'aye viane ve me duma.
- 23 Ane Mical ngone Saül a nji fe beta biaé mon akekui môs a nga wu.

- 7 1 A nga bo na, éyoñ njô bôt a tabeya nda jé, a Jehova a maneya ve nye awo'an mfa'a ya besiñe bé bese mimfa'a mise,
- 2 éyoñ éte njô bôt a nga jô Nathan nkulu mejô na, Tame yen, ma me to nda cèdre, ve éwolo Zambe é to bindelé été.
- 3 Ane Nathan a nga jô njô bôte na, Kele' bo jam ese e ne wo nlem, amu Jehova a ne be wo.
- 4 A nga bo na, alu te ebien, ajô Jehova e nga kui be Nathan, na,
- 5 Kele' kat mbo ésaé wome David na, Avale ndi nde Jehova a jô, na, Ye w'aye lôñe me nda m'aye tabe ?
- 6 amu me nji tame tabe nda ataté môs me nga soo bone be Israël Égypte, azukui môse wu, ve me nga wulu me to nda éndelé a tabernacle été.
- 7 Vôm ase bia bone be Israël bi nga wulu, ye me kobôya ayoñ éziñe ya meyoñe me Israël éfia, mme me nga tiñeti na, me bo mba'ale ya bôte bam Israël, a jô na, Amu jé mi nga bo te lôñe me nda cèdre ?
- 8 Ajô te éyoñe ji jô'ô mbo ésaé wome David na, Avale ndi nde Jehova ya minsamba mewosan a jô, na, Me nga nyoñe wo mfa'a ya abemba mintômba, mfa' ô nga bo ô tôñe' mintômba, na, ô bo évet be bôte bam, Israël;
- 9 a me tabeya be wo vôm ase ô nga ke, me tyi'iya fe besiñe bôé bese asu dôé, nde fe m'aye nene jôé dôé e bo aval ane jôé ya beta be bôt be to si nyô.
- 10 M'aye fe tyi'i vôm bôte bam Israël b'aye tabe, a m'aye bé be, ane b'aye tabe vôme wop bebien, jôm te fe beta fô'ô be; nalé fe bone ya abé b'aye bo te fe beta kpwe'ele be, ane be nga taté bo,
- 11 avale fe ane be nga bo ataté môs me nga télé betyi'i mejô be jô'ô bôte bam Israël; a m'aye ve wo awo'an mfa'a ya besiñe bôé bese. Ajô afe fe, Jehova a kate wo na, Jehova a ye bo wo nda bôt.
- 12 Eyoñ melu môé m'aye kpwan, a w'aye ke bômbô vôm beéso be bô, éyoñ éte m'aye télé mvoñe bôte jôé mvuse jôé, nje j'aye so abume dôé, a m'aye yemete njôane wé.
- 13 Nnye ate a ye lôñe jôé dam nda, a m'aye yemete éto njôô ya ayoñe dé nnôm éto.

- 14 M'aye bo nye ésa, nnye ke a ye bo me mon : nge a ye bo abé, m'aye bôme nye a ôlé ya bôt, a minkasa mi bone be bôt ;
- 15 ve mvame jam j'aye bo te kôlô be nye, aval ane me nga vaa je be Saül, nnye me nga vaa asu dôé.
- 16 Nda bôte jôé a njôane wôé bi aye yem nnôm éto asu dôé : éto njôane jôé j'aye téléban nnôm éto.
- 17 Aval ane mejô mete mese me mbe, avale fe ane ñyenan ôte ôse ô mbe, nalé Nathan a nga kate David.
- 18 Eyoñ éte David njô bôt a nga nyin, a tabe si asu Jehova ; ane a nga jô na, Me ne za, A Tate Jehova, nda bôte jam ke jé, ane ô zuya me nté wu?
- 19 A jame di e mbe fe ôyôme jôm mise môé, A Tate Jehova; ve ô maneya fe kobô ajô nda bôt mbo ésaé wôé melu abui ôsu; ô kobôya fe jam ete ane bôt be wô'ô kobô, A Tate Jehova!
- 20 David a ne ngule ya beta jô wo za jame ? amu w'ayem mbo ésaé wôé, A Tate Jehova.
- 21 O boya beta éto ase nyô, amu ajô ya mejô môé, a avale fe ane nleme wôé ô né, a kômbo na, mbo ésaé wôé a yeme nye.
- 22 Ajô te ô ne anen, A Jehova Zambe : amu mfe a nji bo aval ane wo, nalé fe Zambe mfe a nji bo ve wo étam, aval ane mam mese bi maneya wô' a melo mangan me né.
- 23 Ayoñ avé da e ne si nyô e ne aval ane bôte bôé Israël, mbe bete Zambe a nga ke kôté mfa'a wé émien be bo ayoñe bôt, a nene fe jôé dé, a bo mia beta be mam, a bo fe si jôé beangôndô be mam, mise me bôte bôé, mbe ô nga kôté mfa'a wôé Égypte, be so'o meyoñe mefe a bezambe bap.
- 24 Ane ô nga télé fe bôte bôé Israël mfa'a wôé, be bo ayoñe bôt be womien nnôm éto; a wo, A Jehova, ô nga bo Zambe wop.
- 25 Eyoñe ji, A Jehova Zambe, ajô ô nga kobô mfa'a ya mbo ésaé wôé, a mfa'a ya nda bôte jé, yemete'e de e tabe nnôm éto, a bo ane ô nga jô.
- 26 Nalé fe jôé dôé e bo'o duma nnôm éto, be jô'ô na, Jehova ya minsamba mewosan a ne Zambe ya be Israël; a nda bôte ya mbo ésaé wôé David j'aye téléban ngu asu dôé.
- 27 Amu wo, A Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, ô maneya kuli mbo ésaé wôé jame di, a jô na, M'aye lôñe wo nda bôt : ajô te nlem mbo ésaé wôé w'ate tindi nye na, a ye'elane wo meye'elane ma.
- 28 Eyoñe ji, a Tate Jehova, ô ne Zambe, a mejô môé me ne benya mejôô, nalé ô tiñeteya mbo ésaé wôé mbamba jame nyô :
- 29 ajô te éyoñe ji, yene' mvaé ya botan nda bôte ya mbo ésaé wôé, é tabe'e nnôm éto asu dôé; amu wo, A Tate Jehova, ô kobôya de : a nda bôte ya mbo ésaé wôé é bo' ébotan nnôm éto a ébotane jôé.

- 8** 1 A nga bo na, éyoñ mam mete me nga man, David a nga bôé Bephilistin, a vo be : a David a nga vaa bekanda be njôane ya nyia nlam mo Bephilistin été.
- 2 Ane a nga bôé Moab, a ve'e be a nko, be bômbô'ô tyia a ntindan; ane a nga ve'e minoñe mibaé b'aye wôé, a ngume noñe wua b'aye nyii. Ane Bemoabite be nga bo bebo bisaé be David, a bo be yaka'ane taxe.
- 3 David a nga bôé fe Hadadézer mone Rehob, njô bôte ya Tsoba, éyoñ a nga ke beta nyoñ njôane wé mfa'a ya Osôé.
- 4 Ane David a nga nyoñe be nye befam b'awulu bikabela yôp toyini wua a mintete zañbwa, a befam b'awulu si betoyini mewôm mebaé : David a nga tyene fe bikabela bewagon ya bita bise mimbiaé, ve a nga ba'ale bivo'o ya été abim d'ayian ntete bewagon ya bita.

- 5 Eyoñ Besyrien ya Damas be nga zu volô Hadadézer njô bôte ya Tsoba, David a nga wôé fe Besyrien bete bôte betoyini mewôm mebaé a babaé.
 - 6 Eyoñ éte David a nga toé minkane bezimbi mfa'a ya Syrie ya Damas; a Besyrien be nga bo bebo bisaé be David, a bo be yak'ane taxe. Jehova a nga ve David ndañane bita mfa' ôse a nga ke.
 - 7 Ane David a nga nyoñe bibene bi or bebo bisaé be Hadadézer be nga be'e, ake bie Jérusalem.
 - 8 David njô bôt a nga nyoñe fe étua abui mvot Béthach a Bérothai, minlame ya Hadadézer.
 - 9 Eyoñ Thoï njo bôte ya Hamath a nga wôô na, David a bôéya nsamba mewosan ôse ya Hadadézer,
 - 10 éyoñ éte Thoï a nga lome Joram mone wé be David njô bôt, a ke batane nye, a botane fe nye, amu a nga wosane Hadadézer a bôé fe nye : amu Hadadézer ba Thoï be nga bo be wosa'an. Joram a nga soo bisua bi argent, a bisua bi or, a bisua bi mvot nsamba wé :
 - 11 mbe bete fe David njô bôt a nga télé étyi be Jehova, a fulane fe argent a or a nga télé étyi bi so'o be meyoñe mese a nga dañ;
 - 12 mfa'a ya Syrie, a mfa'a ya Moab, a mfa'a ya be bone be Ammon, a be Bephilistin, a be Amalek, a mfa'a ya biôm a nga sa be Hadadézer, mone Rehob, njô bôte ya Tsoba.
 - 13 Ane jôé David e nga wum éyoñ a nga bulane ñwôân a nga wôé Besyrien mfa'a Mbi'ili ya Nku, bôte betoyini awôm a mwom.
 - 14 Ane a nga toé minkane bezimbi Édom; a nga toé minkan bezimbi mfa' ôse ya Édom, a Beédomite bese be nga bo bebo bisaé be David. Jehova a nga ve David ndañane bita mfa' ôse a nga ke.
 - 15 David a nga jôé Israël ase; a David a nga tyi'i bôte bé bese mejô nya ntyi'ane, a bo be zôsô.
 - 16 Joab mone Tseruja a mbe évet nsamba mewosan; a Josaphat mon Achilud a mbe mba'ale mintilane ya ayoñ;
 - 17 a Tsadok mon Achithub ba Achimélec mon Abiathar be mbe beprêtre; a Seraja a mbe ntili bekalate;
 - 18 a Benaja mone Jehojada a mbe évete ya Bekéréthien a Bepéléthien; a bo be fam be David be mbe bivete ya ôsu.
-
- 9 1 Ane David a nga jô na, Ye môêt éziñ a ngenane fo'o a nga li'i nda bôte Saül, ane me ne liti nye mvam amu ajô Jonathan ?
 - 2 Mbo ésaé éziñe ya nda bôte Saül a nga to, a to jôé na Tsiba, ane be nga loene nye be David; ane njô bôt a nga jô nye na, Ye wo ô ne Tsiba ? Nye na, Mbo ésaé wôé le.
 - 3 Ane njô bôt a nga jo nye na, Ye môêt éziñ a nji fe bo nda bôte Saül, ane me ne liti nye mvame Zambe ? Ane Tsiba a nga jô njô bôte na, Jonathan a ngenane mona fame wua, a ne éyem mebo.
 - 4 Ane njô bôt a nga jô nye na, A ne vé ? Ane Tsiba a nga jô njô bôte na, Tame ye, a ne nda Makir mon Ammiel, mfa'a ya Lodebar.
 - 5 Nde David njô bôt a nga lôme bôt, a nyoñe nye nda Makir mon Ammiel, mfa'a ya Lodebar.
 - 6 Ane Mephiboscheth, mone Jonathan, mone Saül, a nga zu vôm David a nga to, a buti asu si, a kumbu. Ane David a nga jô na, A Mephiboschet. Ane a nga yalane na, O lô, mbo ésaé wôé!
 - 7 Ane David a nga jô nye na, Te ko woñ; amu m'aye fo'o liti wo mvam amu ajô Jonathan éso wôé, a m'aye bulane wo ngape si ése ya Saül éso wôé; a w'aye di bidi tawôlô wom melu mese.

- 8 Ane a nga kumbu, a jô na, Mbo ésaé wôé a ne jé, ane w'aye fombô aka'a mbim mvu ane me ne na ?
- 9 Eyoñ éte njô bôt a nga loene Tsiba, mbo ésaé Saül, a jô nye na, Me veyá mon éso wôé biôm bise bi mbe biôm bi Saül, a bi ya nda bôte jé ése.
- 10 Wo w'aye bé nye mefup si éte, womien, a bo be fam bôé, a bebo bisaé bôé; a wo w'aye zu bidi ya été, ajô te mon éso wôé a ye bi bidi ya di : ve Mephiboscheth mon éso wôé a ye di bidi tawôlô wom melu mese. Tsiba a nga bili bo be fam awôm a betan a bebo bisaé mewôm mebaé.
- 11 Ane Tsiba a nga jô njô bôte na, Aval ese tate wom njô bôt a tiñeti mbo ésaé wé, aval ete mbo ésaé wôé a ye bo. Ve njô bôt a nga jô na, Mfa'a ya Mephiboscheth, nnye a ye di tawôlô wom, aval ane mone wua ya bone be njô bôt.
- 12 Mephiboscheth a nga bili ôyôme mona fam, a to jôé na Mica. Bôte bese be nga to nda Tsiba be mbe bebo bisaé be Mephiboscheth.
- 13 Nalé Mephiboscheth a nga tabe Jérusalem; amu a nga bo a ja'a tawôlô njô bôt melu mese. A mbe éyem mebo mé mebaane.

- 10** 1 A nga bo na, éyoñ mam mete me nga man, njô bôte ya bone be Ammon a nga wu, a Hanun mone wé a nga jôé éto jé.
- 2 Ane David a nga jô na, Me tame liti Hanun mone Nachasch mvam, aval ane ésa wé a nga mvamane ma. Nalé David a nga lôme tyiñ a bebo bisaé bé, a kômbô volô nye nlem ajô ésa wé. Ane bebo bisaé be David be nga kui si ya bone be Ammon.
- 3 Ve bivete ya bone be Ammon bi nga jô Hanun ésa wope na, Ye w'abuni na, David a wumulu éso, vôm a lômeya bevolô nlem be wo ? ke David a lômeya bebo bisaé bé be wo na, be jeñe mame ya nlam, a loé wô, a kômbô'ô tyame wô.
- 4 Nalé Hanun a nga nyoñe bebo bisaé be David, a tyeñe be mezel mfa'a wua, a tyi' fe mengômesane mape zañ, nné ane mekan, a lôme be be ke.
- 5 Eyoñ be nga kate David ajô te, a nga lôme bôt be ke tôbane be; amu bôte bete be nga dañe wô' ôson. Ane njô bôt a nga jô na, Yanga'ane Jéricho akekui mezele menan m'aye beta kui, éyoñ éte mi aye bulan.
- 6 Eyoñ bone be Ammon be nga yene na, be nto ane jôm é ne nyé mise me David, bone be Ammon be nga lôme kuse Besyrien ya Beth-Rehob, a Besyrien ya Tsoba, bôt b'awulu si betoyini mewôm mebaé, nalé fe njô bôte ya Maaca a toyina bôt, a bôte ya Tob befam betoyini awom a bebaé.
- 7 Eyoñ David a nga wô'ô jam ete, a nga lôme Joab, a ngum nsamba mewosane ya biwôlô bi bôt ôse.
- 8 Ane bon be Ammon be nga so, a kôm bité mewosane anyine ya mbé akak : a Besyrien ya Tsoba a ba ya Rehob, a bôte ya Tob a Maaca, bebien be nga to ngum nsamba mfa'a ya fé.
- 9 Eyoñ Joab a nga yene na, mewosan me nto nye nkôman ôsu a mvus, a nga top mfa'a ya mintobane mi bôte mise ya Israël, a kôme mie bité ya wosane Besyrien :
- 10 ane a nga ve bôte bevok mo me Abischaï monyañe wé; ane a nga kôme be bité ya wosane bone be Ammon.
- 11 Ane a nga jô na, Nge Besyrien b'aye dañe me ngu, wôna w'aye volô ma; ve nge bone be Ammon baye dañe wo ngu, wôna m'aye volô wo.
- 12 Bo' ayo'ô nlem, bi bo' ane befam ajô bôte bangan, a ajô minlame ya Zambe wongan : a Jehova a bo'ô jam a yene zôsô.
- 13 Nalé Joab ba be bôt be nga to nsamba wé be nga ke ôsu bébé mfa'a ya wosane Besyrien : be ve tup asu dé.

- 14 Eyoñ bone be Ammon be nga yene na, Besyrien be tubeya, mbe fe be nga tup asu Abischaï, a ke nyin nlam. Eyoñ éte Joab a nga bulane be bone be Ammon, a zu Jérusalem.
- 15 Eyoñ Besyrien be nga yene na, be vobaneya asu Israël, be nga sulane vôme wua.
- 16 Ana Hadarézer a nga lôme bôt, a nyoñe Besyrien be nga to Osôé yat : ane be nga zu Hélam, Schobac évet nsamba mewosane ya Hadarézer, a to be nlô.
- 17 Ane be nga kate David foé; nde a nga sulan Israël ase vôme wua, a dañe Jourdain, a kui Hélam. Ane Besyrien be nga kôm be bien bité ya wosan David, a wosane nye.
- 18 Ane Besyrien be nga tup asu Israël; a David a nga wôé Besyrien, bôte ya mintete bewagon ya bita zañbwa, a bôt b'awulu bikabela yôp betoyini mewôm menyin, a lume fe Schobac, évete ya nsamba mewosane wop, nalé a nga wu vôm ate.
- 19 Eyoñ bejô bôte bese be nga to bebo bisaé be Hadarézer be nga yene na, be vobaneya asu Israël, be nga bo élat a Israël, a bo be bisaé. Nalé ate Besyrien be nga ko woñe ya beta volô bone be Ammon.

- 11** 1 A nga bo na, éyoñ mbu ô nga beta kpwan, éyoñe ya bejô bôt be wô'ô ke bita, David a nga lôme Joab, ba be bebo bisaé bé, a Israël ase; ane a nga jiane bone be Ammon, a dili Rabba bita. Ve David a nga langane Jérusalem.
- 2 A nga bo na, éyoñ ngô'é é nga bo, David a nga kôlô si énoñe jé, a ke a wulu andil nda njô bôt : vôm a nga to andi, a nga yene minga a woba'an; minga ate a to étua abeñe ya fombô.
- 3 Ane David a nga lôme bôt be ke sili ajô minga ate. Ane mô't éziñ a nga jô na, ke Bath-Schéba le, ngon Éliam, nga Urie mone Héthien ?
- 4 Ane David a nga lôme bôt, a nyoñe nye ; ane minga ae a nga zu be nye, ane a nga jô'ôbô nye (amu a nga to mfuban mfa'a mame ya ngon); a minga ate a nga bulane nda jé.
- 5 Ane minga ate a nga nyoñ abum; ane a nga lôme tyiñ a kate David na, Me nto abum.
- 6 Ane David a nga lôme Joab tyiñe na, Lôme' me Urie mone Héthien. Ane Joab a nga lôme Urie be David.
- 7 Eyoñ Urie a nga zu be nye, David a nga sili nye mam Joab a bo, a sili fe ane bôt be nto, a aval ane bita bi a ke ôsu.
- 8 Nde David a nga jô Urie na, Kele' sôpe mebo nda jôé. Ane Urie a nga kôlô nda njô bôt, a ngape bidi é nga tôñe nye, é so'ô be njô bôt.
- 9 Ve Urie a nga bômbô mbé si nda njô bôt ba be bebo bisaé be ésa wé bese, a nji ke nda jé.
- 10 Eyoñ be nga kate David na, Urie a nji ke nda jé, David a nga jô Urie na, Ye ô nji so dulu ? amu jé w'ate bo te ke nda jôé ?
- 11 Ane Urie a nga jô David na, Ewolo Zambe, a Israël, a Juda, be to bibem; tate wome Joab fe, ba be bebo bisaé be tate wom, be to minkane ya fé; ajô te ye ma me ne ke nda jam, a di a nyu, a jô'ôbô minga wom ? ane ô vee, avale fe ane nsisime wôé ô vee, m'aye ke bo jam etc.
- 12 Ane David a nga jô Urie na, Tame fe yange vana den, akiti m'aye suu wo ô kôlô. Nalé Urie a nga tabe Jérusalem môs ôte, a tyé kpwa ya valé.
- 13 Eyoñ David a nga loene nye, a nga di a nyu asu dé; ane a nga tindi nye a sok : mam me ngô'é a nga ke bômbô si énoñe jé ba be bebo bisaé be ésa wé, ve a nji ke nda jé.
- 14 A nga bo na, mam me tyé, David a nga tili Joab kalate, a lôme nye mo me Urie.

- 15 A nga tili kalate éte na, Mi teléé Urie asuzo’o ya bita bi adañ ngu, wôna mi bula’an mvus a li’i nye, ajô te a ye lumé, a wu.
- 16 A nga bo na, éyoñ Joab a nga mombô nlam, a nga télé Urie vôm a nga yeme na, minyôyo’o mi né.
- 17 Ane bôte ya nlam be nga kui atan, a wosane Joab : a bôte bevo’o ya bebo bisaé be David be nga wu; Urie mone Héthien a nga wu fe.
- 18 Eyoñ éte Joab a nga lôme môl a ke kate David mam mese me nga boban bita ;
- 19 ane a nga tu’a lep nlômane ôte na, Eyoñ w’aye mane kat njô bôt mam mese me nga bo bita,
- 20 a ye bo na, nge njô bôt a ye yaa, a jô wo na, Amu jé mi nga wosan aka’a bébé nlam ? ye mi nji yeme na, b’aye wua biôm mfa’a ya aka’a yôp ?
- 21 za a nga wôé Abimélec mone Jerubbéscheth ? ye sa minga a nga wua nye ngo’o b’ako’o je bidi mfa’a ya aka’a yôp, nye ve wu Thébets ? amu jé mi nga ke bébé aka’a nalé, éyoñ éte w’aye jô na, Mbo ésaé wôé Urie mone Héthien a wuya fe.
- 22 Nalé nlôman ôte ô nga ke, a zu liti David mam mese ya Joab a nga lôme nye.
- 23 Ane nlôman ôte ô nga jô David na, Bôte bete be nga dañe bia, a kui atan vôm bi nga to fé, nde bi nga titane be akui anyine ya mbé akak.
- 24 Bewua biôm be nga wua fe bebo bisaé bôte biôm mfa’a ya aka’a yôp ; bebo bisaé be njô bôt be vo’o be wuya, a mbo ésaé wôé Urie mone Héthien a wuya fe.
- 25 Eyoñ éte David a nga jô nlôman ôte na, Avale di nde w’aye jô Joab, na, Te wôô jam ete abé, amu nkpwaté mekôn w’adi môte wua ane w’adi môl mfe; tindi’i mewosan ngul ôsu mfa’a ya nlam, a bôte wô : ô va’a nye ngul nlem.
- 26 Eyoñ nga Urie a nga wôô na, Urie nnôme wé a wuya, a nga yôn nnôme wé.
- 27 Eyoñ melu ya minyôn me maneya, David a nga lôme bôt be ke nyoñe nye, a zu nda jé, ane a nga bo minga wé, a biaé nye mona fam. Ve Jehova a nga wôô jam David a nga bo abé.

- 12** 1 Ane Jehova a nga lôme Nathan be David. Ane a nga zu be nye, a jô nye na, Bôte bebaé be nga to nlam wua; wua nkukum, nyô mbo’o nzôzoé.
- 2 Nkukum ô nga bili mintômba a binyaka, su’ abui mimbam;
- 3 ve nzôzoé ô nji bi jôm, ve ôyôme mon ngal ntômba via, ñvie ôte a nga kus a yale : ô nga yaé vom a nga to, ba be bone bé; ô nga di afufuse bidi dé émien, a nyu élaé jé émien, a bôte nye tôé, ô mbe nye aval ane ngo jé.
- 4 Nde nneñ a nga zu be nkukum, ane ô nga li’i mintômba a binyaka ya mimbam mié, te nyoñe bie, te wôé bie nneñ a nga zu be nye, ve viane nyoñe mon ntômba nzôzoé, a wôé nye môl a nga zu be nye.
- 5 Ane David a nga dañe yaa môl ate; ane a nga jô Nathan na, Ane Jehova a vee, môl a nga bo jam ete a yiane wu :
- 6 a ye jiane mon ntômba ate mintômba minyin, amu a nga bo jam ete, nalé fe amu a mbe njet.
- 7 Ane Nathan a nga jô David na, Wo ô ne môl ate. Avale di nde Jehova, Zambe ya Israël, a jô, na, Me nga wo’o wo mbon ô bo njo bôte ya Israël, a nyii fe wo mo me Saül;
- 8 ane me nga ve wo nda bôte ya éso, a ve fe wo binga be éso tôé, a ve wo nda bôt Israël a Juda; nalé fe nge abim ete e nga ye bo tyôtyoé, ve me nga kôôlane wo mam mefe mevale meva.
- 9 Nde amu jé ô nga biasé ajô Jehova, a bo jam e ne abé mise mé, ô wôéya Urie mone Héthien a nkpwaté mekôn, a nyoñe minga wé a bo nyô nga, a wôé nye a nkpwaté mekône ya bone be Ammon.
- 10 Ajô te nde nkpwaté mekôn w’aye bo te kôlô nda bôte jôé melu mese, amu ô biaséya ma, a nyoñ nga Urie mone Héthien a bo nyô nga.

- 11 Avale di nde Jehova a jô, na, Tame yen, m'aye dutu abé e so'ó nda bôte jôé womien, e za'a be wo; m'aye nyoñe binga bôé, mise môé me lô, a ve be môt a ne wo bebé, nnye ate a ye jô'ôbô binga bôé bete jôpe di e lô.
- 12 Amu ô nga bo jam ete asoé : ve ma m'aye bo jame di mise me Israël ase, a mise me jôp.
- 13 Nde David a nga jô Nathan na, Me boyà Jehova abé. Ane Nathan a nga jô David na, Jehova fe a vaaya abé dôé; w'aye ke wu.
- 14 Ve jame da, amu ô veyà besinë be Jehova beta éfia ya biasé nye amu mboane jame wu, nde mon a ne mbialane be wo ate a ye fo'ó wu.
- 15 Ane Nathan a nga bulan nda jé. Ane Jehova a nga nambe mon nga Urie a nga biaé David, nye ve kon abui.
- 16 Ajô te David a nga ye'elane Zambe ajô mon ate ; a David a nga tyi bidi, a nyin nda été, a bômbô tyia ngum alu.
- 17 Ane bemvendé ya nda bôte jé be nga kôlô si, a ke tebe nye fefe, be kômbô'ô bete nye si : ve a nga ben, nalé fe a nji di bidi ba be be.
- 18 A nga bo na, alu zañbwale, mon a nga wu. Ane bebo bisaé be David be nga ko woñe ya kate nye na, mon a wuya; amu be nga jô na, Tame yen, éyoñ éte mon ate a ngenan a vee, bi nga kobô nye, ve a nji vô'ôlô tyiñe jangan : aka'a nju' a ye liti émien, nge bi kate nye na, mon a wuya!
- 19 Ve éyoñ David a nga yen ane bebo bisaé bé b'ake b'alaan afôfoé, David a nga yeme na, mon a wuya; ane David a nga jô bebo bisaé bé na, Ye mon a wuya? Be na, A wuya.
- 20 Eyoñ éte David a nga kôlô si vôm a nga bô tyia, a wobane mendim, a wobane fe mbon, a jaé ngômesane fe; ane a nga ke nda Jehova, a kañe Zambe : wôna a nga ke nda jé; a éyoñ a nga loen, be nga télé nye bidi, ane a nga di.
- 21 Nde bebo bisaé bé be nga jô nye na, Za avale jam w'ate bo di ? ô nga tyi bidi a yi mon, éyoñ a nga vee; ve éyoñ mon a wuya, w'ate viane kôlô si a di bidi.
- 22 Nye na, Nté mon a ngenan a vee, me nga tyi bidi a yi ; amu me nga jô na, Za a yem, kamane Jehova a ye mvamane me na, mon a nyiñ ?
- 23 Ve éyoñe ji a wuya, amu jé fe me beta tyi bidi ? ye me ne ngule ya beta soo nye ? m'aye ke be nnye, ve nye a ye ke bulane be ma.
- 24 Ane David a nga volô Bath-Schéba minga wé nlem, a beta ke be nye, a jô'ôbô nye : ane a nga biaé mona fam, nde ésa a nga yôlé nye jôé na Salomon. Jehova a nga nye'e nye;
- 25 ane a nga lôme Nathan nkulu mejô nlôman; nye ve yôlé nye jôé na, Jedidja, amu ajô Jehova.
- 26 Joab a nga wosane Rabba ya bone be Ammon, a nyoñ nlam njô bôt.
- 27 Ane Joab a nga lôme minlôman be David, a jô na, Me wosaneya Rabba; ya, me nyoñeya nlam mendim.
- 28 Ajô te éyoñe ji tame sulane bôte bevo'ó vôme wua, a vule minkane ya wosan nlam ôte, a nyoñe wô; me za nyoñ nlam ôte, a be yôlé wô jôé dam.
- 29 Ane David a nga sulane bôte bese vôme wua, a ke Rabba, a wosane nye, a nyoñe nye.
- 30 Ane a nga vaa couronne njô bôte ya été nlô wé; a to adit abima talent or, meko'ó me ne édima me to fe mbeman été; ane be nga télé nye nlô David. A nga soo fe biôm be nga sa nlam ôte, étua abui.
- 31 Ane a nga soo bôt be nga to été, a lôto be mezi'i si, a bifate ya bityé si, a avône bityé si, a lôte fe be ébé brique : aval ete a nga bo minlam mise ya bone be Ammon. Ane David ba be bôte bese be nga bulane Jérusalem.
- 13** 1 A nga bo na, éyoñ mam mete me nge man, Absalom mone David a nga bili abeñe ka é to jôé na Tamar; ane Amnon mone David a nga nye'e je.

- 2 Ane Amnon a nga wô' ôlun akekui a nga ya'a amu ajô kale jé Tamar; amu a mbe éndun ngon; a Amnon a nga yen ayaé ya bo je jam.
- 3 Ve Amnon a nga bili mvôé, é to jôé na Jonadab, mone Schimea, monyañe David : Jonadab ate a mbe môte ya étua mefek.
- 4 Nnye ate a nga jô nye na, A mon njô bôt, amu jé ô nto nkôt ana melu mese ma ? ye w'aye bo te kate ma? Ane Amnon anga jô nye na, M'anye'é Tamar, kal Absalom mojañ;
- 5 Ane Jonadab a nga jô nye na, kele' bômbô si énoñ, a veñe na w'akon : éyoñ éso a ye zu yene wo, ô jô'ô nye na, M'aye'elane wo na, kale jam Tamar é za'a ve me bidi ya di, a kôm bidi bite mise mam me lô, me yene bie, a di bie mo mé.
- 6 Nalé Amnon a ga bômbô si, a veñ ôkon : éyoñ njô bôt a nga zu yene nye, Amnon a nga jô njô bôte na, M'aye'elane wo na, kale jam Tamar é za'a kôme me biwôlé nge bibaé mise mam me lô, me di mo mé.
- 7 Eyoñ éte David a nga lôme tyiñ nda be Tamar na, kele' nda Amnon ndôme jôé éyoñe ji, a yame nye bidi.
- 8 Nalé Tamar a nga ke nda Amnon ndôme jé; a zu koé na, a bô si. Ane a nga nyoñ mfulane fembé, a ko'o wô, a bo biwôlé mise mé, a bupe fe biwôlé bite.
- 9 Nde a nga nyoñ é sua, a sôé bie mise mé ; ve a nga bene di. Ane Amnon a nga jô na, Bôte bese be kôlô'ô vôm me to. Ane be nga kôlô bese vôm a nga to.
- 10 Ane Amnon a nga jô Tamar na, Za'a bidi bite étun me bô, me di bie mo môé. Ane Tamar a nga nyoñe biwôlé a nga bo, a ke bie étun nda be Amnon ndôme jé.
- 11 Eyoñ a nga ke nye bie bébé na, a di, a nga timbi nye wo, a jô nye na, Za'a bi bômbô, A kale jam.
- 12 Ane a nga yalane nye na, Momo, A ndôme jam, te jô'ôbô me a ngu ; amu aka'a jam ete e nji yiane boban Israël : te bo asu'u jame di.
- 13 Mfa'a wom, m'aye ke ôsone viame vé ? a mfa'a wôé, w'aye bo ane môte wua ya mekute me Israël. Ajô te eyoñe ji m'aye'elane wo na ô kobô njô bôt ; amu a ye kame me wo.
- 14 Ve a nji vô'ôlô tyiñe jé ; ve amu a nga lôte nye ngu, a nga dañe nye, a jô'ôbô nye.
- 15 Eyoñ éte Amnon a nga viane beta vini nye étua beta mvinan ; amu mvinan a nga vini nye ô nga dañe nye'an a nga taté nye'e nye. Ane Amnon a nga jô nye na, Kôlô'ô si, kelek.
- 16 Ane minga a nga jô nye na, Sa nalé, amu beta abé w'atitane me nyô, a dañe nyô mbo'o w'ate bo ma. Ve a nji vô'ôlô nye.
- 17 Eyoñ éte a nga loen mbo ésaé wé a nga bo a bo'o nye bisaé, a jô na, Da'a me minga nyina atan éyoñe ji, a fete fe nye mbé mvus.
- 18 A nga be'e ngômesane nyô é mmbe nyôle mevale meva ; amu bengone be njô bôt be mbe bindun be nga bo be jaé' avale mengômesan été. Nde mbo ésaé wé a nga daa nye atan, a fete nye mbé mvus.
- 19 Ane Tamar a nga kut asup nlô, a nyap ngômesan é mbe nyôle mevale meva a nga be'e nyô ; ane a nga bete mo nlô, a ke mfa'a a nga ke, a ke a yôn.
- 20 Ane Absalom ndôme jé é nga jô nye na, Ye Amnon nyo ndôm a tabeya be wo, ve éyoñe ji tabe'e évô, A kale jam : a ne ndôme jôé ; te dañe wô'ô jam ete ôlun nlem. Nalé Tamar a nga li'i a to éngôngo nda Absalom ndôme jé.
- 21 Ve éyoñ David njô bôt a nga wô'ôtane mam mete mese, a nga dañe yaa.
- 22 Asalom a nji kobô Amnon to mvaé to abé; amu Absalom a nga siñ Amnon, vôm a nga jô'ôbô Tamar kale jé a ngu.

- 23 A nga bo na, éyoñ mingum mimbu mibaé mi nga lô, Absalom a nga bili bôt b'atyí'i mintômba mevu mfa'a ya Baal-Hatsor, nnye a ne bebé Éphraïm : a Absalom a nga bañete bone be njô bôt bese.
- 24 Ane Absalom a nga ke be njô bôt, a jô na, Tame yen, mbo ésaé wôé a bili bôt b'atyí'i mintômba mevu; m'aye'elane wo na, njô bôt a bebo bisaé bé be za'a ke nsamba mbo ésaé wôé.
- 25 Ane njô bôt a nga jô Absalom na, Momo, A mone wom, bi nji yiane ke bese, bi za ve wo mbe'e ô ne adit. A nga tindi nye : ve a nga bene ke, ve botane nye.
- 26 Wôna Absalom a nga jô na, Nge nalé momo, m'aye'elane wo na, ô suu Amnom mojañ a ke nsamba wongan. Ane njô bôt a nga jô nye na, Amu jé nnye a yiane ke nsamba wôé ?
- 27 Ve Absalom a nga tindi nye, ane a nga suu Amnon a bone be njô bôt bese be ke nsamba wé.
- 28 Ane Absalom a nga tiñeti bebo bisaé bé, a jô na, Fomba'an, éyoñ nlem Amnon w'aye bo meva'a ya vin ; éyoñ m'aye jô mia na Wôéan Amnon, wôna wôéane nye; te koane woñ; ye me nji tiñeti mia? bo'an ayo'o minlem, a bo biwôlô.
- 29 Ane bebo bisaé be Absalom be nga bo Amnon ane Absalom a nga tiñeti be. Eyoñ éte bone be njô bôt bese be nga kôlô si, mô, ase a bete mulet wé, a tup.
- 30 A nga bo na, be ngenane zen, foé é nga kui be David na, Absalom a maneya wôé bone be njô bôt bese, te ke wua a lí'i.
- 31 Ane njô bôt a nga kôlô si, a nyape mengômesane mé, a bômbô tyia ; a bebo bisaé bé bese be nga tele nye fefe, mengômesan minyaban minyaban.
- 32 Ane Jonadab, mone Schimea, monyañe David, a nga yalan a jô na, Tate wom a nji yiane ve'e na be maneya wôé bendômane bete bese, bone be njô bôt; amu Amnon étam a wuya : amu jame di e nga tyi'iban a ntyi'ane ya Absalom ataté môs a nga jô'ôbôn Tamar kale jé a ngu.
- 33 Ajô te éyoñe ji tate wom njô bôt a nji yiane wô'ô jame di ôlun nlem, a sí'a ko na, bone be njô bôt bese be wuya; amu Amnon étam a wuya.
- 34 Ve Absalom a nga tup. Ane ndôman é nga to amombô é nga bete mis, a fombô, a yene na, bôt abui be za'a zene ya fefel nkô mvuse jé.
- 35 Ane Jonandab a nga jô njô bôte na, Tame yen, bone be njô bôt be soya : aval ane mbo ésaé wôé a te jô, nalé a né.
- 36 A nga bo na, a mane fo'o kebô, a teme na, bone be njô bôt be nga suan, a bete metyiñe yôp, a yi : njô bôt fe ba be bebo bisaé bé bese ba nga yi abui abui.
- 37 Ve Absalom a nga tup, a ke be Talmaï mon Ammihur, njô bôte ya Gueschur. David a nga bo a yii' mone wé melu mese.
- 38 Nalé ate Absalom a nga tup, a ke Gueschur, a tabe wôé mimbu mila.
- 39 Ane nleme David njô bôt ô nga dañe kômbô ke vôm Absalom a nga to : amu nlem ô vobôya nye ajô Amnon, amu a wuya.
- 14** 1 Ane Joab mone Tseruja a nga yene na, nlem njô bôt ô nga ndeñ mfa'a ya Absalom.
- 2 Ane Joab a nga lôme mô, Tekoa, a zu minga a mbe fe'e wôé, a jô nye na, M'aye'elane wo ô veñe na, ô ne môte ya ñyôn, m'aye'elane fe na, ô jaé ngômesan ébeñese, nalé te fe woban mbon, ve bo ane minga a jaéya yôn awu :
- 3 wôna ô kele' be njô bôt, a kobô nye avale dina. Nalé Joab a nga futi mejô mete anyu dé.
- 4 Eyoñ minga ya Tekoa a nga kobô njô bôt, a nga ku si bubutu, a kumbu fe, a jô na, A njô bôt, vólô'ô.
- 5 Ane njô bôt a nga jô nye na, Za abé w'awôk ? Ane a nga yalane na, M'abele fo'o na, me ne nkus, nnôme wom a wuya.

- 6 Mbo ésaé wôé a ne minga a nga bili bo be fam bebaé, nde bebaane be nga juan afup, te ke mvañ, ane wua a nga bibi nyô mbok, a wôé nye.
- 7 Tame yen, ngum nda bôt ô maneya kôlô si a tebe mbo ésaé wôé a ne minga ngame yat, b'ajô na, Kuli'i nyô a nga wôé monyañ, bi wôé nye a butane monyañe a nga wôé, nalé b'aye wôé fe nyô a ne éjian. Zen éte b'aye dim atye'e nduane dam e li'iya, te fe li'i nnôme wom to jôé to mebuka'a si nyô.
- 8 Ane njô bôt a nga jô minga ate na, Kele' nda jôé, m'aye ve atĩñ ajô dôé.
- 9 Ane minga ya Tekoa a nga jô njô bôte na, A tat njô bôt, étom é bo'ó be ma, a nda bôt esa wom; njô bôt a éto njôô jé bi bo'ó te étom.
- 10 Ane njô bôt a nga jô na, Bôte bese môť a jô wo jam, ô za'a nye be ma, nde a ye bo te fe beta nambe wo.
- 11 Ane minga a nga jô na, M'aye'elane wo na, njô bôt a tame simesane Jehova Zambe wôé, ajô te nkune metyi a ye bo te beta wôé, be za wôé fe mone wom. Nye na, Ane Jehova a vee, koñ ésile mona fam wôé jia j'aye ku si.
- 12 Eyoñ éte minga ate a nga jô na, M'aye'elane wo na, mbo ésaé wôé a ne minga a tame kobô tate wom njô bôt éfia. Nye na, Jô'ôk.
- 13 Ane minga a nga jô na, Amu jé fe ô maneya bôndé fe'e ya bo bôte ya Zambe avale jam ete ? amu vôm njô bôt a kobô éfia ji, a ne aval ane nyô a ne mekua, vôm njô bôt a bo te beta soo nyô a ne nkabane si fe, a zu nye ja dé.
- 14 Amu bi ayiane fo'ó wu, bi ne ane mendim me kubuya si, be se ngule ya beta kôane me ; nalé fe Zambe a nji vaa ényiñ, ve jeñe mezene na, nyô be nga titan a bo te bo nye ane nyô a ne ñwuane fé.
- 15 Ajô te vôm me zuya kobô tate wom njô bôt éfia ji, me zuya nalé amu bôt be veyá me woñ : a mbo ésaé wôé a ne minga a nga jô na, M'aye tame kobô njô bôt ; éyoñ éziñ njô bôt a ye bo ane mbo ésaé wé a sili nye.
- 16 Amu njô bôt a ye wôk, a nyii mbo ésaé wé mo me môť a kômbô jiane bia mona fame wom bebaane mfa'a ngape mame ya Zambe.
- 17 Eyoñ éte mbo ésaé wôé a ne minga a nga jô na, M'aye'elane wo na, éfia ya tate wom njô bôt é bo'ó mvo'é ; amu aval ane ange Zambe a né, aval ete fe tate wom njô bôt a né mfa'a yemelane mvaé a abé : a Jehova Zambe wôé a tabe'e be wo.
- 18 Eyoñ éte njô bôt a nga yalan a jô minga ate na, M'ajô wo na, ô bo te solé me jam m'aye sili wo. Ane minga a nga jô na, Tate wom njô bôt a tame kobô.
- 19 Ane njô bôt a nga jô na, Ye wo ya Joab ô ne be wo ajô se di ? Ane minga a nga yalan a jô na, A tat njô bôt, ane nsisime wôé ô vee, te ke môť a ne ngule ya yale mbo nnôm nge mbo nga mam mese tate wom njô bôt a kobôya; amu mbo ésaé wôé Joab, nnye a te jô ma, a futi mejô mete mese anyu mbo ésaé wôé a ne minga;
- 20 mbo ésaé wôé Joab a boya jame di a kômbô kôñelane zene ya ajô : a tate wom a ne fek, aval ane fe'e ya ange Zambe, a yeme mam mese me ne si nyô.
- 21 Ane njô bôt a nga jô Joab na, Tame yen éyoñe ji, me boya jame di : ajô te kelek, ô beta zu ndôman éte Absalom.
- 22 Ane Joab a nga ku si bubutu, a kumbu fe, a botan njô bôt; a Joab a nga jô na, Den mbo ésaé wôé a yemeya na, me yeneya mvam mise môé, A tate wom njô bôt, vôm njô bôt a boya ane mbo ésaé wé a te sili.
- 23 Nalé Joab a nga kôlô si a ke Gueschur, a zu Absalom Jérusalem.
- 24 Ane njô bôt a nga jô na, A yale'e mfa'a ya nda jé, ve a bo'ó te yen asu dam. Nalé Absalom a nga yale mfa'a ya nda jé, te yen asu njô bôt.
- 25 Mfa'a ya Israël ase, môť mfe a nji wum abeñ ane Absalom : ataté mebo si akui abôbôn nlô a to nyôle mvo'é ne selem!

- 26 Eyoñ a nga bo a tyeñe' éstile ya nlô (a nga bo a tyeñe'e je memane me mbu ôse; amu a nga wôô je adit, ajô te a nga tyeñe je) ; a nga ve' éstile ya nlô wé kop adit abima besicle mintete mibaé, aval ane mve'an ya njô bôt ô nga to.
- 27 Bo be fam bela be nga bialé be Absalom, a ngone jia, é to jôé na Tamar : minga ate a mbe abeñ asu.
- 28 Absalom a nga tabe Jérusalem mingum mimbu mibaé, te ke yen asu njô bôt.
- 29 Eyoñ éte Absalom a nga bañete Joab, a kômbô lôme nye be njô bôt; ve a nga bene zu be nye : nde a nga beta bañete nye éyoñe baa, ve a nga bene zu.
- 30 Ajô te a nga jô bebo bisaé bé na, Tama yenan, afupe Joab é ne bebé éndam, a bili orge été ; kela tuane de nduan. Nalé bebo bisaé be Absalom be nga tui afup été nduan.
- 31 Ane Joab a nga kôlô si, a ke be Absalom nda jé, a jô nye na, Amu jé bebo bisaé bôé b'ate tui afupe dam nduan ?
- 32 Ane Absalom a nga yalane Joab na, Tame yen, me nga bañete wo, a jô na, Za'a nne, me lôme wo be njô bôt, a ke jô na, Amu jé me soya Gueschur? a mbe mvaé nge me ngenane wôé. Ajô te éyoñe ji, me'ete'e na, me yen asu njô bôt; nge abé e ne be ma, a wôé' ma.
- 33 Nalé Joab a nga ke be njô bôt, a kate nye ; éyoñ a nga mane loen Absalom, a nga zu be njô bôt, a kumbu si asu e butu si asu njô bôt : ane njô bôt a nga Latan Absalom anyu.

- 15** 1 A nga bo na, éyoñ mam mete me nga man, Absalom a nga kôme wagon ya bita a bikabela mfa'a wé, a bôte mewôm metan b'aye bo be kele' nye mimbil ôsu.
- 2 Ane Absalom a nga bo a kune' kôlô si, a tebe mfômô zene ya mbé akak : a mbe na, nge mô't éziñ a nga bili ajô e nga yiane ke tyi'ibane be njô bôt, Absalom a nga loene nye, a jô na, W'aso za nlame ? Nye na, Mbo ésaé wôé a so ayoñ éziñe ya meyoñe me Israël.
- 3 Ane Absalom a nga jô nye na, Tame yen, mam môé me ne mvaé a zôsô ; ve njô bôt a nji telé mô't a ye wôô wo.
- 4 Ane Absalom a nga jô fe na, Ngo'o nge be teléya me ntyi'i mejô si nyô, ajô te nde mô't ase a bili ajô nge éfia, a to ngule ya zu be ma, me tyi'i nye ajô zôsô !
- 5 Nde e mbe na, nge mô't éziñ a nga zu nye bebé, a ye'e kañe nye, a nga same wo, a timbi nye énam, a late nye anyu.
- 6 Aval mboan ete Absalom a nga bo bôte bese ya Israël be nga zu tyi'ibane mejô be njô bôt : nalé ate Absalom a nga wupe minlem mi bôte ya Israël.
- 7 A nga bo na, éyoñ mimbu mewôm menyin mi nga lô't, Absalom a nga jô njô bôte na, M'aye'elane wo ô suu ma, me ke Hébron a tôé atiñe dam me nga tiñeti Jehova.
- 8 Amu mbo ésaé wôé a nga tiñeti atiñ éyoñ me nga to Gueschur mfa'a ya Syrie, na, Nge Jehova a ye fo'o beta bulane me Jérusalem, wôna m'aye bo Jehova ésaé.
- 9 Ane njô bôt a nga jô nye na, Kele' mvo'é. Nalé a nga kôlô si, a ke Hébron.
- 10 Ve Absalom a nga lôme bôt be ke minloé vôm ase meyoñ me Israël été, be jôô na, Awôô mi aye wôô tyiñe toñ, éyoñ ete mi aye jô na, Absalom a nto njô bôt Hébron.
- 11 Bôte mintete mibaé be mbe nloen be nga ke fe nsamba Absalom, be so'o Jérusalem, be nga ke be dimi'i, te ke yeme jam.
- 12 Eyoñ Absalom a nga to a tyi'i Zambe biôm, ane a nga bañete Achitophel mô'te ya Guilo, mbôndé mefe'e ya be David, a so'o nlame wé Guilo. Ngam mesengan éte é nga bo ngu; amu bôt be nga kôôlan melu mese be Absalom.

- 13 Ane nlôman ô nga zu be David, a jô na, Minlem mi bôte ya Israël mi atôñ Absalom.
- 14 Ane David a nga jô bebo bisaé bé bese, ba be be be nga to Jérusalem na, Nkôla'ane si, bi tup; amu nge te nalé, te ke mô't ya be bia a ye nyiñ be Absalom : bo'an avôle ya kôlô, a za ji'a koane bia, a kui bia abé, a bôé nlam a meyo me nkpwaté mekôn.
- 15 Ane bebo bisaé be njô bôt be nga jô bôte na, Tame yen bebo bisaé bôé be nto nkômane ya bo jam ese tate wom njô bôt a kômbo bo;
- 16 Ane njô bôt a nga ke, bôte bese ya nda jé be tône' nye. Njô bôt a nga li'i binga awôm, mbe ba be be be mbe te nya nlu'ane, be ba'ale nda.
- 17 Nalé njô bôt a nga ke, bôte bese be tône' fe nye; ane be nga wô'an Beth-Merhak.
- 18 Bebo bisaé bé bese be nga lô't ôsu fefele jé; a Bekéréthien bese, a Bepéléthien bese, a Begathien bese, bôte mintete misaman be nga tône nye be so'o Gath, be nga lô't njô bôt ôsu.
- 19 Eyoñ éte njô bôt a nga jô Ittaï mô'te ya Gath na, Amu jé w'ake fe nsamba wongan? bula'an, mia njô bôt mi tabe'e : amu ô ne mone biku, a nyô a ne fe nkôlane si jé ; bula'ane vôme wôé.
- 20 Vôm ô nga so ve angô'é, ye mô'se wu w'ayiane dutu wo ô ke w'andéñ nsamba wongan, amu m'ake mfa'a me ne ngule ya ke ? bula'an, ô beta fe nyoñe bobenyoñ ; mvam a benya mejôô bi tabe'e be wo.
- 21 Ane Ittaï a nga yalan njô bôt, a jô na, Ane Jehova a vee, avale fe ane tate wom njô bôt a vee, vôm ase tate wom njô bôt a ye tabe, to mfa'a ya awu, to mfa'a ya ényîñ, vôm ate fe mbo ésaé wôé a ye fo'o tabe.
- 22 Nde David a nga jô Ittaï na, Kele' lô't ôsu. Nalé Ittaï mô'te ya Gath a nga lô't ôsu, ba be bôte bé bese, a ayôme bon ese e nga to nsamba wé.
- 23 Ane bôte bese ya si éte be nga yône beta miñyôn, a bôt bese be nga lô't ôsu : a njô bôt émiene fe a nga dañ ôtône Cédrôn, a bôte bese be nga dañ, be kele' zene ya fé.
- 24 A nga bo na, Tsadok fe a nga zu, ba be Belévite bese, be beke'e éwolo élate ya Zambe ; ane be nga télé éwolo Zambe si ; ane Abiathar a nga bet, akekui bôt bese be nga mane kôlô nlam.
- 25 Ane njô bôt a nga jô Tsadok na, Beka'an éwolo Zambe, mi bulan nlam ; nge m'aye yene mvam mise me Jehova, a ye beta bulane ma, me yene je, a nda a to :
- 26 ve nge a ye jô na, Me nji yen mvaé be wo ; ô lô, me nyô, a bo'o me ane a ye yene zôsô.
- 27 Njô bôt a nga jô fe Tsadok prêtre na, ke ô ne ñyene mam ? bula'an nlam mvo'é, mia be bo be fam bôé bebaé, Achimaats mone wôé, a Jonathan mon Abiathar.
- 28 Tame yen, m'aye yange mebône me ôsôé ya fé, akekui tyiñ j'aye so be wo, a tu'a kate ma.
- 29 Ajô te Tsadok ba Abiathar be nga be'e éwolo Zambe, a bulane je Jérusalem : ane be nga tabe wôé.
- 30 Ane David a nga ke zen j'abet nkôle Beolivier, a betek, a yiik; a nga buti jôm nlô, a wulu minsoé mebo : a bôte bese be nga to nsamba wé, mô't ase a nga buti fe jôm nlô, ane be nga bet, be kele'e fe b'ayi.
- 31 Ane mô't éziñ a nga kate David na, Achitophel a ne nsamba bôte ya ngam mesengan be Absalom. Ane David a nga jô na, A Jehova, m'aye'elane wo na, ô kôñelan mbôndane mefe'e ya Achitophel ô bo jame ya te fek.
- 32 A nga bo na, éyoñ David a nga yandan abeté be nga bo be kañe' Zambe yôp, a teme na, Huschaï mon Arkien a nga zu tobane nye, éwomane jé nyaban, a éte'e nlô.

- 33 Ane David a nga jô nye na, Nge w'aye lô a ke nsamba wom, wôna w'aye bo me ane mbe'e :
- 34 ve nge w'aye bulan nlam, a jô Absalom na, M'aye bo mbo ésaé wôé, A njô bôt; aval ane me nga to mbo ésaé be éso melu mvus, nalé m'aye bo mbo ésaé wôé éyoñe ji; éyoñ éte m'aye vo me mbôndane mefe'e ya Achitophel.
- 35 Ke ô bili fe wôé Tsadok ba Abiathar beprêtre ? ajô te a ye bo na, jam ese w'aye wôô nda njô bôt, w'aye kate de Tsadok ba Abiathar beprêtre.
- 36 Tame yen, be bili wôé bo be fam bap bebaé, Achimaats, mone Tsadok, a Jonathan, mon Abiathar; mbe w'aye lôme me jam ese mi aye wôk.
- 37 Nalé Huschaï, mvôé David, a nga ke nlam; a Absalom a nga zu nyine Jérusalem.

- 16** 1 Eyoñ David a lôteya abôbône ya abeté mon nté, Tsiba mbo ésaé Mephiboscheth a nga tôbane nye, a bili bijakase bibaé nkômane ya wulu, mimamane mi fembé mintete mibaé mi bete bie be yôp, a ntete bisañe minkôte bibuma bi ndik, a ntet bibuma ya ésep, a nde'e vin jia.
- 2 Ane njô bôt a nga jô Tsiba na, W'ave' aya a biôm bi ? Tsiba na, Bijakas bi ne na, bôte ya nda njô bôt b'aye wulu été yôp ; a fembé a bibuma bi ésep, mfa'a ya bendôman b'aye di; a vin, mfa'a ya ba b'aye wô' ate'e fé été b'aye nyu.
- 3 Ane njô bôt a nga jô na, Mon éso wôé a ne vé, Ane Tsiba a nga jô njô bôte na, Tame yen, a to Jérusalem ; amu a te jô na, Den nda bôte ya Israël j'aye bulane me njôane ya ésa wom.
- 4 Nde njô bôt a nga jô Tsiba na, Tame yen, jôm ése é ne jôm Mephiboscheth é nto énjôé. Ane Tsiba a nga jô na, M'akumbu be wo; kañese'e na, me yen mvam mise môé, A njô bôt tate wom.
- 5 Eyoñ David njô bôt a nga kui Bachurim, môte ya nda bôte ya mvôô Saül anga kui atan, a to jôé na Schimeï, mone Guéra; a nga kui atan, a za'a a ta.
- 6 Ane a nga wua David mekok, a wua fe bebo bisaé bese ya David njô bôt :bôte bese a biwôlô bi bôte bise bi to nye mbo nnôm a mbo nga.
- 7 Avale di nde Schimeï a nga jô éyoñ a nga ta, na, Kôlô'ô, Kôlô'ô, wo môta metyi, a mbia môt :
- 8 Jehova a bulaneya wo metyi mese ya nda bôte Saül, éto jé ô nga jôô ; a Jehova a veyanjoan mo me Absalom mone wôé; tame yen, ô biliya a nkpwaté mekône wôé, amu ô ne môta metyi.
- 9 Eyoñ éte Abischaï mone Tseruja a nga jô njô bôte na, Amu jé mbim mvu wu w'ayiane ta tate wom njô bôt ? m'aye'elane wo ô suu ma, me ke vaa nye nlô.
- 10 Ane njô bôt a nga jô na, Bia be mia bi ne za ajôô, A mia bone be Tseruja? Amu a ta, nalé fe amu Jehova a jôya nye na, Taa' David; za a ye jô na, Amu jé w'ate bo ana ?
- 11 Ane David a nga jô Abischaï, a jô fe bebo bisaé bé bese na, Tama yenan, mone wom, nyô a nga so miñya miam, a jeñ ényiñe jam : ngumane ke mone Benjamite nyô a ne ngule ya bo nalé ? jôka'ane nye, a taak ; amu Jehova a jôya nye.
- 12 Eyoñ éziñ Jehova a ye fombô abé e boya ma, a Jehova a ye bulane me mvaé ntaan a ta me môse wu.
- 13 Nalé David ba be bôte bé be nga ke zenezen; Schimeï ke a kele' fefel nkô mfa'a ya yat, a ke a ta, a wua nye mekok, a lôôlan mbuluk.
- 14 Ane njô bôt, a bôte bese be nga to nsamba wé, be nga suan, menyôle ne botok ! ane a nga volô nyô vôm ate.
- 15 Ane Absalom ba be bôte bese, befame ya Israël, be nga suane Jérusalem, Achitophel a to nsamba wé.

- 16 A nga bo na, éyoñ Huschaï mon Akien, mvôé David, a nga kui be Absalom, Huschaï a nga jô Absalom na, Enyiñ njô bôt é bo' ayap.
- 17 Ane Absalom a nga jô Huschaï na, Ye mvam w'abo nyo mvôé nje nyô? amu jé w'ate bo te ke nsamba nyô mvôé ?
- 18 Ane Huschaï a nga jô Absalom na, Momo; ve m'aye bo môte ya nyô Jehova, a bôte ba bese, a befam bese ya Israël, be maneya top, a m'aye tabe be nye.
- 19 Nalé fe na, za m'ayiane bo ésaé , ye me nji yiane bo ésaé vôm mone wé a to ? aval ane me nga bo ésaé vôm éso a nga to, aval ete fe m'aye bo vôm ô to.
- 20 Eyoñ éte Absalom a nga jô Achitophel na, Bôndé'é fe' ane bi aye bo.
- 21 Ane Achitophel a nga jô Absalom na, Kele' jô'ôbô binga be éso, ba be nye be mbe te nya nlu'ane, mbe a nga li'i be ba'ale' nda ; nde Israël ase a ye wô'ô na, éso a viniya wo : éyoñ éte mo me bôte bese be ne be wo m'aye bo ngu.
- 22 Nalé be nga télé Absalom nda éndelé andil nda yôp; a Absalom a nga ke jô'ôbô binga be ésa ba be nye be mbe te nya nlu'ane, bôte bese ya Israël be lô.
- 23 Mbôndane mefe'e ya Achitophel a nga bo a bôndé'é melu mete, ô mbe aval ane éyoñ mô't a sili ajô be Zambe : nalé mbôndane mefe'e ya Achitophel ôse ô mbe be David a be Absalom bebaane.

- 17** 1 Nalé fe Achitophel a nga jô Absalom na, Me tame tope befam betoyini awôm a bebaé, wôna m'aye kôlô si a tôñe David alu di :
- 2 a m'aye kui be nye éyoñ éte a nto ate'e nyô a ate'e mo, a ve nye woñ ; bôte bese be ne nsamba wé b'aye tup ; a m'aye wôé ve njô bôt étam ;
- 3 wôna m'aye bulane bôte bese be wo : mô't w'ajeñ a ne aval ane éyoñ bese b'abulan : nalé ate bôte bese b'aye tabe mvo'é.
- 4 Ane Absalom a nga wô'ô njôan ôte mvaé, nalé fe bemvendé bese ya Israël.
- 5 Eyoñ éte Absalom a nga jô na, Lo'ene fe Huschaï mon Arkien, bi wô'ô fe ane a jô.
- 6 Eyoñ Huschaï a nga zu be Absalom, Absalom a nga kobô nye, a jô na, Achitophel a maneya kobô avale di : ye bi bo ane a jô, nge momo, wo kobô'ô.
- 7 Ane Huschaï a nga jô Absalom na, Fe' Achitophel a maneya bôndé éyoñe ji é nji bo mvaé.
- 8 Huschaï a nga jô fe na, Wo w'ayem éso ba be bôte bé na, be ne biwôlô be bôt, a be nto ésôbô'ô minlem, aval ane ours be nga wôlé je bone fé ; nalé fe éso a ne môta bita, a ye ke bômbô bôt été.
- 9 Tame yen, éyoñe ji a sobôya ébé éziñ, nge vôm éziñ : a ye bo na, éyoñ bevo'o ya été be tatéya ku, mô't ase a ye wô'ô jam ete a ye jô na, Bôt b'atôñ Absalom be nga tu'i.
- 10 Nde a kôsa bo nyô a ne ayok, a nlem aval ane nlem ñbweñbwem, a ye bo ate'e ne fiô ! amu bôte bese ya Israël b'ayeme na, éso a ne éwôlô mô't, a ba be to nsamba wé be ne bôt be ne ayok.
- 11 Ve fe'e jam é ne na, bôte bese ya Israël be sula'ane vôme wua be wo, akôlô Dan akui Beer-Schéba, abui aval ane nsele' ô ne ñsa'a mañ ; nalé fe na, womien ô kele' mewosane mete.
- 12 Nalé bi aye kui be nye vôm éziñ vôm bi aye koé nye, a bi aye kui nye yôp ane élo'o j'aku si ; ajô te émien a bôt be ne nsamba wé, bi aye ke li'i be to môte wua ya été.
- 13 Nalé fe na, nge a nyineya nlam éziñ, wôna bôte bese ya Israël b'aye zu beta minsinga nlam ôte, a bi aye dutu wô ôsôé été, akekui b'aye bo te beta koé mon ako'o wua vôm ate.
- 14 Ane Absalom ba be bôte bese ya Israël be nga jô na, Fe'e Huschaï mon Arkien é ne mvaé a dañe fe' Achitophel. Amu Jehova a nga bôndé fe'e ya vo nya fe'e ya Achitophel, nde te Jehova a ye zu abé be Absalom.

- 15 Eyoñ éte Huschaï a nga jô Tsadok ba Abiathar beprêtre na, Achitophel a te bôndé Absalom ba be bemvendé ya Israël fek ana a ana; a ma m'ate bôndé fek ana a ana.
- 16 Ajô te éyoñe ji jika'a lômane bôt, a kate David na, Te bômbô alu di mebône ya fé, ve dañe'e fo'o ; njô bôt a za mineban, ba be bôte bese be ne nsamba wé.
- 17 Jonanthan ba Achimaats be nga to En-Roguel ; a mbo ésaé minga a nga bo a kele' kate be ; nalé be nga ke kate David njô bôt : amu be nji bo ngule ya yené ane b'anyin nlam.
- 18 Ve mongô a nga yene be a kate Absalom : ane be nga ji'a kôlô bebaane, a ke nda môêt éziñ mfa'a ya Bachurim, môêt ate a nga bili anjeñ ébé mfa'ane nseñe wé ; ane be nga ke été.
- 19 Ane minga a nga nyoñ ébuta'a ya anjeñ a buti je anjeñe yôp, a mias ntya'an nlisi été yôp ; môêt te fe yeme jam.
- 20 Ane bebo bisaé be Absalom be nga zu nda be minga ; ane be nga jô na, Achimaats ba Jonathan be ne vé ? Ane minga a nga jô be na, B'ate ke dañ ôtône mendim. Eyoñ be nga mane jeñ, te ngule ya yene be, be nga bulane Jérusalem.
- 21 A nga bo na, éyoñ bôte bete be nga mane kôlô, be nga so anjeñ été, a ke kate David njô bôt; ane be nga jô David na, Kôla'ane si, mi ji'a dañ ôsôé; amu Achipotel a te bôndé fe'e ya bo mia jam ana.
- 22 Eyoñ éte David a nga kôlô si, ba be bôte bese be nga to nsaamba wé, a dañe Jourdain : éyoñ tyé é nga lende, be nji jeñe môete wua ya été a mbe te mane dañe Jourdain.
- 23 Eyoñ Achitophel a nga yene na, be nji tôñe fe'e jé, a nga beté biôm éjakase jé yôp, a kôlô si, a ke nda jé nlame wé, ane a nga kôme mame ya nda jé, a timban nko; nalé a nga wu, a jambane soñ ésa wé.
- 24 Ane David a nga suane Mahanaïm. Ane Absalom a nga dañe Jourdain, ba be befam bese ya Israël nsamba wé.
- 25 Absalom a nga télé Amasa évet nsamba mewosan éto Joab. Amasa a mbe mone ya fam é mbe jôé na Jithra, mon Israélite, nyô a nga ke nyine be Abigal ngone Nachasch, kale Tseruja, nyia Joab.
- 26 Ane bôte ya Israël ba be Absalom be nga vule minkan si ya Galaad.
- 27 A nga bo na, éyoñ David a nga suane Mahanaïm, Schobi mone Nachasch môete ya Rabba mfa'a ya bone be Ammon, a Makir, mon Ammiel môete ya Lodebar, a Barzillai, mone Galaadite mfa'a ya Roguelim,
- 28 be nga zu binoñ, a bisua, a mevie, a nlisi, a orge, a avute fembé, a ñyañane fôn, a kôn, a ônyenyama kôn, a ñyañane fôn ôfe,
- 29 a wôé, a mbon, a mintômba, a fromage j'aso mbam, mfa'a ya David, a mfa'a ya bôt be nga to nsamba wé, be di : amu be nga jô na, Bôt b'awôô zaé, be nto fe atek, a évé, fé été.
- 18** 1 Ane David a nga lañe bôt be nga to nsamba wé, a télé be bivet ya betoyini, a bivet ya mintet.
- 2 Ane David a nga lôme bôt, be to nkandan ngap éla, ngape jia mo me Joab, a ngape jia mo me Abischaï mone Tseruja, monyañe Joab, a ngape jia mo me Ittai môete ya Gath. Ane njô bôt a nga jô bôte na, Mamiene fe m'aye fo'o ke nsamba wônan.
- 3 Ve bôt be nga jô na, W'aye ke : amu nge bi aye mate, b'aye ke simesane bia; nalé fe nge éfase nsamba jangan j'aye wu, b'aye ke simesane bia : ve wo ô ne tañe betoyini awôme ya be bia ; ajô te a dañ mvaé na, ô to nkômane ya volô bia mfa'a ya nlam.

- 4 Ane njô bôt a nga jô be na, M'aye bo zen mi lô j'adañ mvaé. Nalé njô bôt a nga tebe mfôm mbé akak, a bôte bese be nga kôlô minsamba ya mintet a minsamaba ya betoyini.
- 5 Ane njô bôt a nga tiñeti Joab, a Abischaï, a Ittaï na, Mi bo'an ndôman éte Absalom mvo'é amu ajô dam. A bôte bese be nga wôk éyoñ njô bôt a nga ve bivete bite bise atiñ ajô Absalom.
- 6 Nalé bôt be nga kôlô si a ke mfa'a ya fé, a wosan Israël : mewosan mete me nga latan afan Éphraïm.
- 7 Ane bôte ya Israël be nga bôlan asu bebo bisaé be David, a beta ñwôane bôt a nga boban môs ôte, bôte betoyini mewôm mebaé.
- 8 Amu mewosan me nga mialan afôla si éte ése ; afan e nga jiane bôt môs ôte a dañe tañ nkpwaté mekôn ô nga jian.
- 9 Ane Absalom a nga tôbane bebo bisaé be David a temetem. Absalom a nga bete mullet yôp, ane mullet ate a nga ke lôte mintya mi beta chène si, mi mbe adip, nde nlô wé ô nga yeme nye chène, ane a nga tyebe zañe yôp a si ; mullet a nga to nye si ve ke ôsu.
- 10 Ane môt éziñ a nga yene jam ete, a kate Joab, a jô na, Tame yen, m'ate yen Absalom a tyele chène.
- 11 Ane Joab a nga jô môt a nga kate nye na, Tame yen, w'ate yene jam ete, amu jé w'ate bo te wôé nye a ku si vôm ate? wôna m'ate ye ve wo bifase bi argent awôm, a ases.
- 12 Ane môt a nga jô Joab na, Ja'an me nyoñe bifase bi argent toyini wo wom, ve me vo'o same wo wom a bo mon njô bôte jam : amu melo mangan été bi ate wô' ane njô bôt a te tiñeti mia Abischaï a Ittaï na, Taba'an ntye, môt te nambe ndôman éte Absalom.
- 13 Nge na, nge m'ate mane joñôlô ényine jé (a te ke jam e ne nsolan be njô bôt), éyoñ éte womien w'ate te ye tebe me ngame yat.
- 14 Nde Joab a nga jô na, M'aye beta tebe ana, bia wo. Ane a nga nyoñe mekoñe mela mo, a lume me Absalom nlem, a ngenan a vee zañe chène.
- 15 A bendôman awôm be nga be'e Joab biôm mewosan be nga bôman Absalom nkuk, a lume nye, a wôé nye.
- 16 Joab a nga loñe toñ, ane bôt be nga bulan ntôñan be nga tôñ Israël ; amu Joab a nga kame bôt.
- 17 Ane be nga nyoñ Absalom, a wua nye beta ébé a mbe afan été, a vise nye étua beta avise mekok : a bôte bese ya Israël be nga tup, môt ase a kele' nda éndelé jé.
- 18 Melu Absalom a nga vee, a nga télé ndeme ya akôn ajô dé, nde e ne mbi'ili njô bôt; amu a nga jô na, Me nji bi mona fam aye ba'ale jôé dam, bôt be simesa'ane de : ane a nga yôlé akôn éte jôé dé émien ; b'aloene de ndem Absalom azukui môse wu.
- 19 Eyoñ éte Achimaats mone Tsadok a nga jô na, Me tame ke mbi, a be'e mefoé be njô bôt, aval ane Jehova a maneya kune nye be besiñe bé.
- 20 Ane Joab a nga jô nye na, W'aye ke bo mbe'e mefoé môse wu, ve w'aye be'e mefoé môs mfe ; ve môse wu w'aye bo te be'e mefoé, amu mon njô bôt a wuya.
- 21 Eyoñ éte Joab a nga jo Cuschi na, Kele' kat njô bôt mam w'ate yen. Ane Cuschi a nga kumbu be Joab, a ke mbi.
- 22 Eyoñ éte Achimaats mone Tsadok a nga beta jô Joab na, Jam d'abo e bo'ok, ve m'aye'elane wo ô me'ete na, me mate fe a tône Cuschi. Joab na, A mone wom, amu jé w'aye beta mate, vôm w'aye bo te fe bi meya'ane mefoé ?
- 23 A nga jô na, Jam d'abo e bo'ok, ve m'aye mate. Ane a nga jô nye na, Mate'e. Eyoñ éte Achimaats a nga ke mbi zene ya Nje'ese, a dañe Cuschi mbi.

- 24 David a nga to si zañe mimbé mi aka'a mibaé : ane mô't a nga bo a mombô'ô a nga bet andil mbé mfa'a ya aka'a yôp, a bete mis, a fombô, a yene mô't a mate' étam.
- 25 Ane mô't a nga bo a mombô'ô a nga loen, a kat njô bôt. Ane njô bôt a nga jô na, Nge a ne étam, wôna a bili mefoé anyu dé. Ane a nga zu ôsu, a kui bebé.
- 26 Ane mô't a nga bo a mombô'ô a nga yene mô't mfe a mate'e ; ane mô't a nga bo a mombô'ô ate a nga loen mba'ale mbé, a jô na, Me lô mô't mfe a mate' étam. Ane njô bôt a nga jô na, Nnye fe a zu mefoé.
- 27 Ane mô't a nga bo a mombô'ô a nga jô na, M'ave'e na mmatane nyô ya ôsu w'afunan ane mmatane ya Achimaats mone Tsadok. Ane njô bôt a nga jô na, A ne mbamba mô't, a zu fe mbamba mefoé.
- 28 Ane Achimaats a nga loen, a jô njô bôte na, Mam mese me ne mvo'é. Ane a nga kumbu asu njô bôt, asu e buti si, a jô na, Ebotan a Jehova Zambe wôé, nnye a te mane kee wo bôt be nga bete mo yôp a kômbô wôé tate wom njô bôt.
- 29 Ane njô bôt a nga jô na, Ye ndôman éte Absalom é ne mvo'é ? Achimaats a nga yalane na, Eyoñ Joab a te lô'm mbo ésaé njô bôt, ma mbo ésaé wôé, m'ate yene beta éndundumba, ve me nji yem jam d'ate bo.
- 30 Ane njô bôt a nga jô na, Kele' tebe fefe'le va. Ane a nga ke tebe fefe.
- 31 A teme na, Cuschi a liti nyô ; ane Cuschi a nga jô na, Mefoé ma, mfa'a ya tate wom njô bôt ; amu mô'se wu Jehova a kuneya wo be ba bese be nga tebe wo ngame yat.
- 32 Ane njô bôt a nga jô Cuschi na, Ye ndôman éte Absalom é ne mvo'é ? Ane Cuschi a nga yalane na, Besiñe be tate wom njô bôt, a ba bese b'akôlô si a kômbô bo wo abé, be bo' ane ndôman éte é né.
- 33 Ane njô bôt a nga dañe wô' ôlun, ane a nga bet a ke étun nda é mbe mbé aka'a yôp, a yi : éyoñ a nga ke, a nga jô na, A mone wom Absalom, mone wom, mone wom Absalom! ngo'o nge me nga wu ajô dôé, A Absalom, mone wom, mone wom!
- 19** 1 Ane be nga kate Joab na, Tame yen, njô bôt a yi, a yôn Absalom.
- 2 Nde ndañan be nga dañ mô's ôte ô nga viane kôñelane miñyôn be bôte bese ; amu bôt be nga wô'ô be jô'ô mô's ôte na, Njô bôt a wô'ô mone wé ôlun.
- 3 Ane bôt be nga ke nlam mô's ôte asoé, aval ane bôt b'awô' ôson be wô'ô sôlan b'atupe bita.
- 4 Ane njô bôt a nga buti asu dé, a njô bôt a nga yôn a beta tyiñe na, A mone wom Absalom, A Absalom, mone wom, mone wom !
- 5 Ane Joab a nga nyi nda, a ke vô'm njô bôt a nga to, a jô na, Mô'se wu ô maneya ve mesu bebo bisaé bôé bese ôson, mbe b'ate nyii ényiiñe jôé mô'se wu a binyiñe bi bo be fam bôé a bengone bôé, a binyiñe ya benyo beya, a binyiñe ya binga mia be be mi ne ta nya nlu'ane ;
- 6 vô'm w'anye'e ba b'asiñe wo, a vini ba b'anye'e wo. Amu ô maneya liti mô'se wu na, bivet a bebo bisaé be ne momo jom be wo : amu mô'se wu me lô na, nge Absalom ate nyiñ, a bia bese bi ate wu mô'se wu, ve w'ate viane yene jam ete mvaé.
- 7 Ajô te éyoñe ji kôlô'ô si, kui' atan, a kobô bebo bisaé bôé mvo'é; amu m'atiñeti a Jehova na, nge ô bo te kui atan, te ke mô't aye beta tabe be wo alu di : a jam ete d'aye bo wo abé, a dañ abé se e kuiya be wo aso mongô azukui éyoñe ji.
- 8 Eyoñ éte njô bôt a nga kôlô si, a tabe si mbé akak. Ane be nga kate bôte bese na, Tama yenan, njô bôt a nto si mbé akak : a bôte bese be nga zu asu be njô bôt.

Israël a nga mane tup, môť ase nda éndelé jé.

- 9 Ane bôte bese be nga bo mesengan meyoñe mese ya Israël éťé, a jô na, Njô bôt a nga nyii bia mo besiñe bangan, nnye fe a nga nyii bia mo Bephilistin ; éyoñe ji a tubeya si nyô a mate Absalom.
- 10 Nde Absalom ate, nyô bi nga wo’o mbone na, a jôô bia, a wuya bita. Ajô te éyoñe ji amu jé mi ne te kobô éfia ya bulan njô bôt ?
- 11 Ane David a nga lôme tyiñ be Tsadok a be Abiathar beprêtre na, Koba’ane bemvendé ya Juda na, Amu jé mi boya besusu’a ya bulane njô bôt nda jé ? vôm nkobô ya Israël ase ô kuiya be njô bôte na, be za’a nye nda jé.
- 12 Mi ne bobejañe bam, mi ne évese jam a nsône wom : amu jé fe mi boya besusu’a ya bulan njô bôt,
- 13 Jô’ane fe Amasa na, Ke ô ne évese jam a nsône wom ? Zambe a bo’o me avale ete, a jam afe d’adañ, nge ô bo te bo évete ya nsamba mewosan asu dam melu mese éto Joab.
- 14 Nalé a nga vite minlem mi bôte bese ya Juda, aval ane nleme môťe wua ; ajô te be nga lôme njô bôte tyiñe na, Bula’an mia bebo bisaé bôte bese.
- 15 Nalé ate njô bôt a nga bulan, a kui Jourdain. Ane bôte ya Juda be nga zu Guilgal, a ke tôbane njô bôt, a daa njô bôt Jourdain.
- 16 Schimeï mone Guéra, mone Benjamite, a mbe môťe ya Bachurim, a nga ji’a zu ba be bôte ya Juda, a ke tôbane David njô bôt.
- 17 A nga bili bôte ya Benjamin toyini wua nsamba wé, a Tsiba mbo ésaé ya nda bôte Saül, ba be bo be fam bé awôm a betan a be bo bisaé mewôm mebaé ; ane be nga sise Jourdain a dañ, njô bôt a lô.
- 18 Ane bial ô nga ke kindi’i ya yat, a ke nyoñe bôte ya nda njô bôt, a bo fe ane njô bôt a yene zôsô. Ane Schimeï mone Guéra a nga ku si asu njô bôt, éyoñ a nga mane dañe Jourdain.
- 19 Ane a nga jô njô bôte na, Tate wom a bo’o te lañ abé mfa’a wom, nge simesan ékotekot mboan mbo ésaé wôé a nga bo môťs tate wom njô bôt a nga kôlô Jérusalem, ane njô bôt a ye ba’ale jam ete nlem.
- 20 Amu mbo ésaé wôé a yeme na, me boya abé : ajô te, ô lô, nda bôte ya Joseph ése, ma me tatéya so môťe wu, a zu tôbane tate wom njô bôt.
- 21 Ve Abischaï mon Tseruja a nga yalan a jô na, Ye b’aye bo te wôé Schimaï ajô di, amu a nga ta nyô a ne ñwo’ane mbone Jehova ?
- 22 Ane David a nga jô na, Bia be mia bi ne za ajôô, mia bone be Tseruja, ane mi aye bo besiñe bam môťe wu ? ye b’aye wôé môť môťe wu Israël éťé, ye me nji yeme na, môťe wu me boya njô bôt ya Israël ?
- 23 Ane njô bôt a nga jô Schimeï na, W’aye ke wu. Nde njô bôt a nga kane nye ngana.
- 24 Ane Mephiboscheth mone Saül a nga sis a zu tôbane njô bôt ; a nga bo te ba’ale mebo, nge sepe ze, nge sôpe mengômesane mé, ataté môťs njô bôt a nga kôlô, akekui môťs a nga beta zu jale dé mvo’é.
- 25 A nga bo na, éyoñ a nga kui Jérusalem a zu tôbane njô bôt, njô bôt a nga jô nye na, Amu jé ô nga bo te ke nsamba wom, A Mephiboscheth ?
- 26 Ane a nga yalane na, A tate wom njô bôt, mbo ésaé wom a nga du’u ma : amu mbo ésaé wôé a nga jô na, M’aye beté éjakase biôm, me wulu éťé, a ke nsamba njô bôt; amu mbo ésaé wôé a ne éyem.
- 27 A nga bôte fe mbo ésaé wôé mejô be tate wom njô bôt ; ve tate wom njô bôt a ne aval ane ange Zambe : ajô te bo’ ane ô lô zôsô mise môťe.
- 28 Amu bôte bese ya nda bôte tate be nga to ve mimbim asu tate wom njô bôt; ve ô nga viane telé mbo ésaé wôé nsamba ba be nga bo be ja’a tawôlô wôé womien. Ajô te za éfia me ngenan me bili, ane m’ayiane beta yône be njô bôt ?

- 29 Ane njô bôt a nga jô nye na, W'abeta kobô mam môé amu jé ? M'ajô na, Mia Tsiba mi kaba'ane si éte.
- 30 Ane Mephiboscheth a nga jô njô bôte na, Ya, a nyoñe' ése, vôm tate wom njô bôt a soya nda jé mvo'é.
- 31 Ane Barzillai mone Galaadite a nga sis a so'o Roguelim; ane ba njô bôt be nga dañe Jourdain, a ke litane nye Jourdain yat.
- 32 Barzillai a mbe étua nnôme môêt, a to mimbu mewôm mwom : nnye ate a nga ve njô bôte bidi éyoñ a nga bô Mahanaïm; amu a mbe beta nkukume môêt.
- 33 Ane njô bôt a nga jô Barzillai na, Za'a bia wo bi ke, a m'aye ba'ale wo vôm me to Jérusalem.
- 34 Ane Barzillai a nga jô njô bôte na, Melu ya mimbu ya ényiñe jam me ne tañ aya, ane bia njô bôt bi ayiane ke Jérusalem ?
- 35 Môse wu me to mimbu mewôm mwom : ye me ne ngule ya beta kandé zañ mvaé a abé, ye mbo ésaé wôé a ne ngule ya beta wô'ôtane jôm m'adi nge jôm m'anyu ? ye me ne ngule ya beta wô'ô tyiñe befam b'ayia, a tyiñe binga b'ayia, amu jé mbo ésaé wôé a yiane beta bo mbe'e be tate wom njô bôt ?
- 36 Mbo ésaé wôé a kômbô ve dañe Jourdain nsamba njô bôt : amu jé njô bôt a yiane ya'ane me jam ete avale meya'ane di ?
- 37 M'aye'elane wo ô me'ete na, mbo ésaé wôé a beta bulan, me ke wu ve nlame wom, mfôme soñ tate ba nane. Ve tame yen, mbo ésaé wôé Kimham nyô; nye ate a kele' nsamba tate wom njô bôt; ô bo'o nye aval ane w'aye yene zôsô.
- 38 Ane njô bôt a nga yalane na, Kimham a ye dañ nsamba wom, a m'aye bo nye ane w'aye yene zôsô : jam ese w'aye kômbô be ma, nde m'aye bo wo.
- 39 Ane bôte bese be nga dañe Jourdain, a njô bôte fe a nga dañ : ane njô bôt a nga latane Barzillai anyu, a botane nye; ane a nga bulane vôme wé.
- 40 Nalé njô bôt a nga dañ a ke Guilgal, Kimham a dañe fe nsamba wé ; ane bôte bese ya Juda be nga litan njô bôt, nalé fe éfase bôt ya Israël.
- 41 Nde tame yen, bôte bese ya Israël be nga zu be njô bôt, a jô njô bôte na, Amu jé bobejañe bangan, bôte ya Juda, be nga wupe wo, a daa njô bôt ba be bôte ya nda jé Jourdain, a bôte be David bese nsamba wé ?
- 42 Wôna bôte ya Juda be nga yalane bôte ya Israël na, Amu njô bôt a vumane bia : amu jé fe mi abeta yaa ajô di ? ye bi diya jôm njô bôt a nga ya'ane je? nge na, ye a vey a bia jôm éziñ ?
- 43 Ane bôte ya Israël be nga yalane bôte ya Juda, a jô na, Bi bili ngap awôm be njô bôt, bi bili fe ngule be David a dañe mia : nde amu jé mi nga biasé bia na, fe'e jangan é bo te taté litiban éyoñ b'aye bulan njô bôte wongan ? Ane mejô me bôte ya Juda me nga bo ayok a dañe mejô me bôte ya Israël.
- 20** 1 E nga bo na, mbia môêt a mbe wôé, a to jôé na Schéba, mone Bicri, mone Benjamite : ane a nga loñe toñ, a jô na, Bi nji bi akap be David, nalé fe bi nji bi ngape biôm be mon Isai : môêt ase a kele' menda bindelé mé, A Israël.
- 2 Nalé bôte bese ya Israël be nga li'i ntôñane be nga tôñe David, a tôñe Schéba mone Bicri ; ve bôte ya Juda be nga lat a njô bôte wop akôlô Jourdain akui Jérusalaem.
- 3 David a nga kui nda jé Jérusalem : ane njô bôt a nga nyoñe binga bete awôm ba be be be mbe te nya nlu'ane, mbe a nge li'i be ba'ale' nda, a futi be élum été, a ve be bidi, ve a nji ke nyine be be. Nalé be nga dibane valé akekui môse ya awu, be to ane minkus.
- 4 Eyoñ éte njô bôt a nga jô Amasa na, Kele'e loene me bôte ya Juda, be sulane melu mela, womien ô tabe'e fe été va.
- 5 Nalé Amasa a nga ke loene bôte ya Juda na, be sulan; ve a nga langan a dañ ngum éyoñ a nga tiñeti nye.

- 6 Nde David a nga jô Abischaï na, Eyoñe ji Schéba mone Bicri a ye bo bia abé a dañe di Absalom a nga bo : nyoñe' bebo bisaé be éso, ô ke tône nye, a za nyoñe minlam mi ne nlôñan alem, a tupe mise mangan.
- 7 Ane bôte ya Joab be nga tône nye, a Bekéréthien, a Bepéléthien, a biwôlô bi bôte bise; be nga kôlô Jérusalem, be ke tône Schéba mone Bicri.
- 8 Eyoñ be nga to beta akok a ne Gabaon, Amasa a nga zu tôbane be. Joab a mbe ñyemetan a ngômesane bita jé, nje a nga mane jaé, ases é to été é bili nkpwaté mekôn ñtiñetan angeteñ ô somô abam été; éyoñ a nga ke ôsu, ô nga ku si.
- 9 Ane Joab a nga jô Amasa na, Ye mam me ne wo mvo'é, A mojañ ? Ane Joab a nga bi Amasa ze a mbo nnôm, a ye'e latane nye anyu.
- 10 Ve Amasa a nji fombô nkpwaté mekôn Joab a nga bili mo : nalé a nga jii nye wô abum, a kuli miñya mié mi debete si, te ke jii nye ajii baa; ane a nga wu. Ane Joab ba Abischaï monyañe wé be nga ke b'atône Schéba mone Bicri.
- 11 Ane môte wua ya bendômane be Joab a nga tebe nye fefe, a jô na, Nyô a nye'e Joab, a nyô a ne ngame David, a tône' Joab.
- 12 Amasa a bô ébata metyi mé été mfaka yôp. Eyoñ môt ate a nga yene na, bôte bese be simiya bité, a nga be'e Amasa a vaa nye mfaka a ke nye afup été, a buti nye éwomane nyô, éyoñ a nga yene na, môt ase akui valé ve sim été.
- 13 Eyoñ a nga mane vaa nye mfaka, bôte bese be nga ke tône Joab, be tône' Schéba mone Bicri.
- 14 Ane a nga ke a lôte meyoñe mese ya Israël akui Abel, akui fe Beth-Maaca, a be Beberite bese : mbe fe be nga sulan, a tône fe nye.
- 15 Ane be nga dipe nye Abel ya Beth-Maaca, a bô' ékôndôô ya wosan nlam ôte, nje é nga tebe a lat nkôngô ya aka'a yôp; a bôte bese be mbe nsamba Joab be nga ke b'ajin aka'a te beta be biôm, be kômbô'ô kpwé de si.
- 16 Eyoñ été mfefe'e minga ô nga loene mfa'a ya nlam na, Vô'ôla'an, vô'ôla'an; m'aye'elane mia mi jô Joab na, Za'a bébé nne, me kobô wo.
- 17 Ane a nga ke nye bébé; ane minga a nga jô na, Ye ô nr Joab? A nga yalane na, Me le. Wôna minga ate a nga jô nye na, Vô'ôlô'ô mejô me mbo ésaé wôé a ne minga. A nga yalane na, M'avô'ôlô.
- 18 Eyoñ éte a nga kobô, a jô na, Melu mvus be nga bo be kobô'ô na, B'aye fo'o sili fek mfa'a ya Abel : nalé be nga bo be mane'e jam.
- 19 Me ne môte wua ya ba be ne mvo'é a zôsô Israël : wo w'akômbô jian nlam a nyia Israël : amu jé w'aye min ngape jôme ya Jehova ?
- 20 Ane Joab a nga yalan a jô na, Te ke bébé, te ke bébé be me na, me min nge jiane jôm.
- 21 Ajô e nji bo nalé : ve môte ya si minkôle ya Éphraïm, a ne jôé na Schéba mone Bicri, a beteya wo wé yôp a kômbô ndaman njô bôt, David; kuli'i ve nye étam, wôna m'aye kôlô nlam. Ane minga ate a nga jô Joab na, Tame yen, b'aye wua wo nlô wé aka'a yat.
- 22 Wôna minga ate a nga ke be bôte bese a fe'e jé. Ane be nga tyi'i Schéba mone Bicri nlô, a wua wô Joab. Nde a nga loñe toñ, ane be nga tyaman mfa'a ya nlam ôte, môt ase a ke nda éndelé jé. Ane Joab a nga bulane Jérusalem be njô bôt.
- 23 Joab a mbe évet nsamba mewosan ôse ya Israël; a Benaja mone Jehojada, a mbe évete ya Bekéréthien a Bepéléthien;
- 24 a Adoram a mbe évete ya bôt be nga bo ésaé belo; a Josaphat mon Achilud a mbe mba'ale mintilane ya ayoñ;
- 25 a Scheja a mbe ntili bekelate; a Tsadok ba Abiathar be mbe beprêtre;
- 26 nalé fe Ira môte ya Jaïr a mbe évete njôane ya ôsu be David.

- 21** 1 Mfumbalé ya zaé a nga bo melu me David tañe mimbu mila, mbu ôse ; ane David a nga ke jeñe jam ete asu Jehova. Ane Jehova a nga jô na, Jam ete d'abo amu Saül, a amu nda bôte jé é ne metyi, amu a nga wôé Begabaonite.
- 2 Ane njô bôt a nga loene Begabaonite, a jô be na (Begabaonite be nji bo nsamba bone be Israël, ve nsamba mebuka'a Beamoréen; bone be Israël be nga mane tiñeti be metiñ : a Saül a nga kômbô wôé be a ntindan a nga tindi mame ya bone be Israël a Juda);
- 3 David a nga jô Begabaonite na, Za jam m'aye bo ajô denan ? m'aye bo metuna'a a za jômô, nde te mi aye botane ngape bôte ya Jehova?
- 4 Ane Begabaonite be nga jô nye na, Ajô bia be Saül, nge bia be nda bôte jé, e nji bo ajô argent nge or; nalé fe na, sa bia bi ayiane wôé môêt Israël. Nde a nga jô na, Jam mi aye jô, m'aye bo mia de.
- 5 Ane be nga jô njô bôte na, Môêt a nga wôé bia, a bôndé bia mbia mefe'e na, bi aye jaaban, te fe li'i mfa'a minné mise ya Israël,
- 6 be va'a bia bôte zañbwale ya bo be fam bé, a bi aye tyelé be yôp be Jehova mfa'a Guibea ya Saül, nyô a mbe ntobane Jehova. Njô bôte na, M'aye ve be.
- 7 Ve njô bôt a nga nyii Mephiboscheth, mone Jonathan, mone Saül, amu atiñ be nga tiñeti zañe jap be Jehova, zañe David ba Joanathan mone Saül.
- 8 Ve njô bôt a nga nyoñe be bo be fam bebaé ya Ritspa ngon Ajja, mbe a nga biaé be Saül, Armoni ba Mephiboscheth; a nyoñe fe bo be fam betane ya be Mical ngone Saül, mbe a nga biaé be Adriel mone Barzillai môte ya Mehola :
- 9 ane a nga kee be mo Begabaonite, mbe be nga tyelé be yôp nkô asu Jehova, bese zañbwale ve wu nsamba wua. Be nga wôé be melu ya nkôane bidi, melu nkôan w'ataté, éyoñ b'ataté kôan orge.
- 10 Ane Ritspa ngon Ajja a nga nyoñ nkuta, a kuli wô a bôé wô ako'o yôp mfa'a wé, akôlô atata'a ya nkôane bidi akekui mveñ é nga sôébane be be é so'o yôp ; a nji kañese na anone ya yôp e zu betebe be a môs, nge betite ya fé be nambe be alu.
- 11 Ane be nga kate David foé ya jam Ritspa ngon Ajja, minga ba Saül be mbe te nya nlu'ane, a nga bo.
- 12 Ane David a nga ke nyoñe bivese bi Saül a bivese bi Jonathan mona wé be bôte ya Jabès-Galaad, mbe be nga wupe bie ñseñe Beth-Schan, vôm Bephilistin be nga tyelé be yôp, môs Bephilistin be nga wôé Saül Guilboa ;
- 13 ane a nga soo bivese bi Saül a bivese bi Jonathan mone wé wôé : a be nga kôane fe bivese ya ba be nga tyelébane yôp.
- 14 Ane be nga jam Bivese bi Saül ba Jonathan mone wé Tséla, si ya Benjamin, soñe Kis ésa wé : a bo mam mese njô bôt a nga jô. Eyoñ mam mete me nga man, Zambe a nga wô'ô be ajô si.
- 15 Ane Bephilistin be nga beta wosan Israël; nde David a nga sis, ba be bebo bisaé bé, a wosane Bephilistin. David a nga bo atek;
- 16 nde Jischbi-Benob, a mbe mone wua ya bone be beta nsa'a môêt, akoñe dé é mbe adit abim adite ya besicle be mvot mintete mila, a nga be'e fe mfefé nkpwaté mekôn angeteñ, a nga ve'e na a ye wôé David.
- 17 Ve Abischaï mone Tseruja a nga nyii nye, a lume mone Philistin ate, a wôé nye. Eyoñ éte bôte be David be nga tiñeti nye na, W'aye fe beta ke bi ake bita, ô za dime lampe ya Israël.
- 18 A nga bo na, éyoñ jam ete e nga man, be nga beta fe bo bita a Bephilistin Gob : éyoñ éte Sibbecai mone Huschatite a nga wôé Saph, nnye a mbe mone wua ya bone be beta nsa'a môêt.
- 19 ane be nga beta bo bita a Bephilistin Gob; ane Elchanan mone Jaaré-Oreguim môte ya Bethléhem a nga wôé Goliath ya Gath, ntyen akoñe wé ô mbe abima mbôñe ya éfat ntiñe bindelé.

- 20 Bita bi nga beta bobane Gath, vôm beta ayape môť a nga to, a nga bili wo ôse anyu asaman, a abo se anyu fe asaman, ase tañe mewôm mebaé a anyin; nnye fe a mbe mbialane be beta nsa'a môť môť ate.
- 21 Eyoñ a nga biasé Israëľ, Jonathan mone Schimea, monyañe David, a nga wôé nye.
- 22 Balé bete benyin be mbe mbialane be beta nsa'a môť ate Gath; ane be nga wu mo me David, a mo bebo bisaé bé.
- 22** 1 David a nga kobô Jehova mejô ya jia ji môs Jehova a nga nyii nye me besiñe bé bese, a mo me Saül :
- 2 ane a nga jô na, Jehova a ne ako'o dam, ôleme viam, a nyii wom, éñwom mamien ;
- 3 Zambe, ako'o dam, m'aye sobô be nye; A ne ébene jam, nla'a ya nyiane wom, ôleme viam ô ne nlôñane yôp, a vôme wom m'asobô; O ne nyii wom, w'anyii me mfa'a ya évô.
- 4 M'aye bo me lo'ene Jehova, nnye a ne nyô a yiane se'eban :
Nalé m'aye bo me nyiñi' mfa'a ya besiñe bam.
- 5 Amu mintyôa ya awu mi nga bômane ma; Mendône ya ébiasé me nga ve me woñ :
- 6 Minkole ya Sheol mi nga to me mefefele mese ; Bikôé ya awu bi nga kui be ma.
- 7 Me nga loene Jehova nju'u wom été ; Ya, me nga loene Zambe wom :
Ane a nga wôô tyiñe jam a to temple wé été,
A nloene wom ô nga ke kui melo mé.
- 8 Eyoñ éte si é nga fô'ôsan a li'iban, Mimbô'ane ya yôp mi nga ndeñetan
A fô'ôsan amu a nga yaa.
- 9 Otita ô nga bet ô so'o mimbile mi jôé mié, A nduan é so' anyu dé é nga di'i :
Ma'a me nga yôñ a je.
- 10 A nga lui yôpe si, a sis ; Afipe dibi é nga to nye mebo si.
- 11 A nga bete cherubin yôp, a yele; Ya, a nga yené mefap me évuñulu yôp.
- 12 A nga bo dibi menda m'abômane nye. A nkôane mendim, a beta minkute ya yôp.
- 13 Mfaéan ô nga to asu dé, Nwô ma'a me nga yôñ.
- 14 Jehova a nga duñulu ndum mveñ yôp été, A Nyô a Dañe Yôp a nga kuli tyiñe jé.
- 15 A nga lôm mekoñe bilaé, a tyamelane be; A lôme zo'oyañ, a bôé be.
- 16 Eyoñ éte mimbale mi mañ mi nga yené, A mimbô'ane ya si mi nga kui atan,
Amu mbamane Jehova , A nkuian mvebe ô nga kui nye mimbile mi jôé ne vô !
- 17 A nga lôm mfa' a to yôp été, a nga nyoñe ma ; A nga dutu me abui mendim été ;
- 18 A nga nyii me mo be ngungul ñsisiñe wom, A mfa'a ya ba be nga vini ma ;
amu be nga dañe me ngu.
- 19 Be nga kui be ma môs me nga tôban njuk; Ve Jehova a mbe ngule jam.
- 20 A nga kuli fe me atan a télé me beta vôm ; A nga nyii ma, amu a nga yene me mvaé.
- 21 Jehova a nga ya'ane me aval ane zôsô wom a mbe ;
A nga bulan ve me aval ane mo mam me nga to mimfuban.
- 22 Amu me ba'aleya mezene me Jehova, A me nji kôlô be Zambe wom mbia nkôlan.
- 23 Amu minjôane mié mise mi nga to mise mam; A mfa'a ya memvinda mé, me nji li'i me.
- 24 Me mbe fe nya zôsô mfa'a wé ; A me nga kame mamien mfa'a ya abé dam.

- 25 Ajô te Jehova a ya'aneya me aval ane zôsô wom a né, Aval ane me ne mfuban mise mé.
- 26 W'aye liti na ô ne nko éngôngo be ba b'ako éngôngo ; A w'aye liti na, ô ne nya zôsô be mô't ane nya zôsô ;
- 27 W'aye liti na ô ne mfuban be ba be ne mimfuban ; A w'aye liti na ô ne ayok, be ba be ne bikotekot.
- 28 W'aye nyii bôt b'ayene njuk; Ve mise môé m'afombô be ba be ne mebune na, w'aye sili be si.
- 29 Amu ô ne lampe wom, A Jehova; A Jehova a ye faé éfufup dibi dam.
- 30 Amu m'ake mbi a wosan nsamba mewosan amu wo ; M'aye a dañ akak amu Zambe wom.
- 31 Mfa'a ya be Zambe, zene jé é ne nya zôsô : Mejô me Jehova me ne ma bôt be maneya ve'ele ; A ne ében be ba bese b'asobô be nye.
- 32 Amu za a ne Zambe, ve Jehova? A za a ne akok, ve Zambe wongan ?
- 33 Zambe a ne ôleme viam ô ne ngu ; Nnye ate a liti nyô a ne nya zôsô zene jé.
- 34 A kôm mebo mé me funa'ane mebo me nkok, A télé me mevôme mam me ne mimbetane yôp.
- 35 A ye'ele mo mam mewosan, Nalé mo mam m'avit élaé mvot.
- 36 O vey a fe me ébene ya nyiane wôé; A évôvoé jôé é boya me éwôlô.
- 37 O nga nene meda mebo mam vôm m'atebe; A mebo mam me nji sendé.
- 38 Me nga titane besiñe bam, a jiane be; Nalé fe me nji beta kôñelan, ve éyoñ éte be maneya jañ.
- 39 Me maneya jiane be, a lume be, be se fe ngule ya kôlô si : Ya, be maneya ku mebo mame si.
- 40 Amu ô nga yemete me ngu mfa'a ya mewosan; O maneya te'e ba be nga kôlô si a tebe me ngame yat, be wô'ô ma.
- 41 O boya fe besiñe bam be lume' me memvus, Nalé ate m'aye tyi'i ba b'asiñe ma.
- 42 Be nga fombô, ve môte ya nyii be a to momo ; Ja'ane be Jehova, ve a nji yalane be.
- 43 Eyoñ éte me nga tya'a be be bo tyôtyoé aval ane mbu'ulu ya si, Me nga fiti be ane mboto'o ya minseñ, a miase be fé.
- 44 O nga nyii fe me mfa'a mesengane ya bôte bam; O nga ba'ale ma me bo nlô meyoñ : Bôt me nji yem b'aye bo me ésaé.
- 45 Bikule bi aye suu bebiene si be ma : Ane bi wô'ôtane ma, bi aye bo me mewôk.
- 46 Bikule bi aye viele, Bi aye so mesoé map bi fô'ôba'an.
- 47 Jehova a vee; ébotan a ako'o dam; Zambe, ako'o ya nyiane wom, a bo'o mbetane yôp,
- 48 Zambe ate, nnye a kune me be bôt, A sili bôte si be wô'ô ma.
- 49 Nyô a vaa me be besiñe bam : Ya, w'abete me yôp, a dañe ba b'akôlô si a kômbô bo me jam; W'anyii me be mvômvô mô't.
- 50 Ajô te, A Jehova, m'aye ve wo akéva meyoñ été, A m'aye yia jôé dôé bia ya ékaña'a.
- 51 A ve njô bôte wé beta nyian, A liti nyô a ne ñwo'an mbone wé mvame jé, Mfa'a David a mfa'a ya mvoñe bôte jé nnôm éto.

23 1 Mana me ne mejô David a nga su'ulane kobô .

David mon Isaï a jô na, Mô't a nga betebane yôp a jô na,

Nyô a mbe ñwô'ane mbone Zambe ya Jacob, A to fe abeñ ñyia bia ya Israël :

2 Nsisime Jehova ô nga kobô a ma, A ôyeme viam ô nga kobô mejô mé.

3 Zambe ya Israël a nga jô na, A Ako'o ya Israël e nga kobô me na :

Nyô a jô bôte zôsô, Nyô a jô a ko Zambe woñ,

- 4 Nnye ate a ye bo aval ane éfufupe ya tyé, éyoñ jôp d'atôô, Tyé éte te ke minkut, Eyoñ menyeñe me ôbut m'afaa si, Amu éngengeñ mfaéan éyoñ mveñ é leneya.
- 5 Nda bôte jam é nji bo fo'ô nalé be Zambe; Ve a nga bo me élate ya nnôm éto, E to nkôman mimfa'a mise, a été : Amu nje é ne nyiane wom ôse, a nkômbane wom ôse, A kôsa bo a bo te nene je.
- 6 Ve ba b'abiasé bese b'aye bo aval ane biyo b'atindi fé, Amu bi se ngule ya nyoñeban a mo ;
- 7 Ve mô't a nambe bie A yiane bo nkôman a étyé a ntyen akoñ : A b'aye di'i bie nduan nya ndi'ane vôme yôp.
- 8 Mana me ne môé biwôlô bi bôt David a nga bili : Joschab-Basschébeth, mone Tachkemonite, mô'te ya ôsu bivet ; a ne fe Adino mon Ézenite, a nga wosane bôte mintete mwom, a wôé be éyoñe jia.
- 9 Mô't a nga tôé nye a mbe Éléazar mone Dodo, mon Achochi, a mbe jia ya biwôlô bi bôte bila bi nga to be David, éyoñ be nga biasé Bephilistin be nga mane sulane vôm ate mfa'a ya mewosan, éyoñ éte bôte ya Israël be kôlôya.
- 10 A nga kôlô si, a wôé Bephilistin akekui wo wé ô nga tek, wo ve yemele nye nkpwaté mekôn ; mô's ôte Jehova a nga ve beta ndañan ; a bôt be nga bulan a tôñe nye ve amu nsaane biôm étam.
- 11 Mô't a nga tôé fe nye a mbe Schamma, mon Agué, mô'te ya Harar. Bephilistin be nga sulan a bo ngum nsamba, vôm ate a mbe éfuse si ônyenyama kôn été ne lut ! ane bôt be nga tupe Bephilistin.
- 12 Ve a nga tabe éfuse éte zañ, a kame je, a wôé Bephilistin bete ; ane Jehova a nga ve beta ndañan.
- 13 Befame ya ôsu mewôm mela, bela ya été be nga sis a ke be David mbas ako'ô ya Adullam melu ya nkôane bidi ; a nsamba Bephilistin ô to minkan mbi'ili ya Rephaïm.
- 14 Melu mete David a to ôlem ; melu mete fe minkane Bephilistin mi to Bethléhem.
- 15 Ane David a nga nyamete a jô na, Ngo'ô nge mô't éziñ a ne ve me mendime ya nyu me so' anjeñe Bethléhem, e ne mfôm mbé akak!
- 16 Ane biwôlô bi bôte bite bila bi nga tulán nsamba Bephilistin, a lape mendime ya anjeñe Bethléhem, e mbe mfôm akak, a nyoñe me, a zu me be David : ve a nji kômbô nyu me, ve sôé me si be Jehova.
- 17 Ane a nga jô na, A Jehova, te ke bébé be me na, me bo jame di : ye m'aye nyu metyi me bôt be nga ke ju binyiñe biap ? ajô te a nji kômbô nyu me. Biwôlô bi bôte bite bila bi nga bo mam mete.
- 18 Abischaï monyañe Joab, mone Tseruja, a mbe mô'te ya ôsu be bôte bete bela. A nga bet akoñe yôp a wosane bôte mintete mila, a wôé be, nalé jôé dé é nga wum bôte bete bela été.
- 19 Bôte bete bela, ye a nji dañe duma été, ajô te a nga téléban évete jap : ve a kôsa bo nalé, a nji kui abim ane bôte bela ya ôsu.
- 20 Benaja, mone Jehojada, mon éwôlô mô'te ya Kabtseel, nyô a nga bo beta be mam, nnye ate a nga wôé bone bebaé ya Ariel mô'te ya Moab : nnye fe a nga sis ébé été a wôé ñbweñbwem melu ya neige.
- 21 A nga wôé fe mon Égyptien, abeñe mô't : mon Égyptien ate a nga bili akoñe mo ; ve a nga ke be nye a ntum, a wôlé mone Égyptien ate akoñe mo, a wôé nye a akoñe dé émien.
- 22 Banaja mone Jehojada a nga bo mam mete, nalé jôé dé e nga wum biwôlô bi bôte bite bila été.
- 23 A mbe duma a dañe mewôm mete mela, ve a nji kui abim ane bôte bela ya ôsu. Ane David a nga télé nye evete ya nsamba w'aba'ale nye.
- 24 Asaël monyañe Joab a mbe mô'te wua ya mewôm mete mela; a Elchanan mone Dodo, mô'te ya Bethléhem,

25 Schamma môte ya Harod, Élika môte ya Harod,
 26 Hélets môte ya Péleth, Ira mon Ikkesch môte ya Tekoa,
 27 Abiezer môte ya Anathoth, Mebunnai môte ya Huscha,
 28 Tsalmôn môte ya Achoach, Maharai môte ya Nethopha,
 29 Héleb mone Baana môte ya Nethopha, Ittai mone Ribai môte ya Guibea mfa'a
 ya bone be Benjamin,
 30 Benaja môte ya Pirathon, Hiddai môte ya atône Gaasch,
 31 Abi-Albon môte ya Araba, Azmaveth môte ya Barchum,
 32 Éliachba môte ya Schaalbon, bone be Jaschen, Jonathan,
 33 Schamma môte ya Harar, Achiam mone Scharar môte ya Arar,
 34 Eliphéleth mon Achasbai, mone Maacthien, Éliam mon Achitophel môte ya
 Guilo,
 35 Hetsrai môte ya Carmel, Paarai môte ya Arab,
 36 Jiguel mone Nathan môte ya Tsoba, Bani môte ya Gad,
 37 Tsélek mon Ammonite, Naharai môte ya Beéroth, bôt be nga be'e Joab mone
 Tseruja biôm mewosan,
 38 Ira môte ya Jéther, Gareb môte ya Jether,
 39 a Urie mone Héthien : bese mewôm mela a zaïbwa.

24 1 Ane Jehova a nga beta yaa Israël, ane a nga tindi fe David mfa'a wop, a
 jô na, Kele' laï Israël a Juda.
 2 Nde njô bôt a nga jô Joab évete nsamba mewosan, ba nye be nga to, na, Kele'
 w'andei a lôlane meyoïne mese ya Israël, akôlô Dan akui Beer-Schéba, mi laïe'
 bôt, nde m'aye yeme taïne bôt be né.
 3 Ane Joab a nga jô njô bôte na, Jehova Zambe wôé a kô'ôla'ane bôt, abim ese
 be né, taïne jap biyoï ntet; mise me tate wom njô bôt me yene'e fe jam ete :
 ve amu jé tate wom njô bôt a yene jame di mvaé ?
 4 Akôsa bo nalé, njôan njô bôt ô nga daïne wu ya Joab, a wu bivete ya nsamba
 mewosan. Nalé Joab ba be bivete ya nsamba mewosan be nga kôlô vôm njô
 bôt a nga to, a ke laïne bôt ya Israël.
 5 Ane be nga daïne Jourdain, a bômbô meyôa Aroër, mfa'a mbo nnôme ya nlam
 ô ne zaï mbi'ili ya Gad, a mfa'a ya Jaezer :
 6 éyoï éte be nga ke Galaad, a ke fe si ya Thachthim-Hodschi; ane be nga ke
 Dan-Jean, a kotan akui Sidon,
 7 a ke ôleme ya Tyr, a ke fe minlam mise ya Behévien, a Becananéen; ane be
 nga ke kui sud ya Juda, mfa'a ya Beer-Schéba.
 8 Nalé éyoï be nga man ndei a lôlane si se, be nga zu kui Jérusalem éyoï éte
 ngon ébu a melu mewôm mebaé bi lôteya.
 9 Ane Joab a nga ve njô bôt ngume taïne ya nlaïne bôt : miñyôyo'o befam mi
 nga bo mi téé' nkwate mekôn mi nga to Israël betoyini mintet mwom; a bôte
 ya Juda be nga to befam betoyini mintete mitan.
 10 Ane nleme David ô nga bôme nye éyoï a nga mane laïne bôt. Ane David a nga
 jô Jehova na, Me boya beta abé jam me nga bo : ve éyoïne ji, A Jehova,
 m'aye'elane wo na ô vaa abé ya mbo ésaé wôé ; amu me boya asu' abui.
 11 Eyoï David a nga kôlô si mam me tyé, ajô Jehova e nga zu be Gad nkulu
 mejô, ñyene mam be David, e jô'ô na,
 12 Kele' kobô David na, Avale di nde Jehova a jô, na, M'aliti wo mam mela : tobô'ô
 jame da ya été, nde m'aye bo wo de.
 13 Nalé Gad a nga ke be David, a kate nye, a jô nye na, Ye mimbu mfumbale ya
 zaé zaïbwa mi aye kui be wo si jôé , nge na, ye w'aye tupe besiïne bôé ngon
 éla be ke b'atitane wo ? nge na, ye ébubua ôkon j'aye bo si jôé melu mela ?
 éyoïne ji bôndé'é fek, a fas éyalan m'aye bulane nyô a nga lôme ma.

- 14 Ane David a nga jô Gad na, Me nto étua fe'e ne vema ! bi tame ku mo me Jehova ; amu mvame jé é ne anen ; me bo te ku mo me mô.
- 15 Nalé Jehova a nga lôm Israël ébubua ôkon ataté mam me tyé akui éyoñ é mbe ntiñetan ; a bôt be nga wu akôlô Dan akui Beer-Schéba befam betoyini mewôme zañbwa.
- 16 Eyoñ ange a nga same wo mfa'a ya Jérusalem a ye'e jiane nye, Jehova a nga kôñelan nlem mfa'a ya mbia jam ate, a jô ange a nga jiane bôte na, E yianeya ; éyoñ ji dutu'u wo. Eyoñ éte ange Jehova a nga tele fefel nseñ Aravna mone Jébusien, vôm be nga bo be tya'a bidi.
- 17 Ane David a nga kobô Jehova éyoñ a nga yen ange a nga bo a wôé bôt, a jô na, O lô, ma me boya abé, a ma me boya ékotekot ; ve mintômba mi mi boya jé ? m'aye'elane wo na, wo wôé ô lebe'e ma, a lepe fe nda bôt ésa wom.
- 18 Ane Gad a nga zu be David môs ôte, a jô nye na, Betek, ô lôñe Jehova autel nseñ Aravna mone Jebusien vôm be wôô tya'a bidi.
- 19 Ane David a nga bet aval ane Gad a nga jô, ane Jehova a nga tiñeti.
- 20 Ane Aravna a nga fombô, a yen njô bôt ba be bebo bisaé be za'a be nye : ane Aravna a nga kui atan, a kumbu asu njô bôt asu e buti si.
- 21 Ane Aravna a nga jô na, Amu jé njô bôt a zuya be mbo ésaé wé ? David na, M'azu kus nseñ be wôô tya'a bidi be wo, me lôñe Jehova autel, ndemben ébubua ôkon j'aye tebe mfa'a ya bôt.
- 22 Ane Aravna a nga jô David na, Tate wom njô bôt a nyoñe' jôm ése a yene zôsô, a tyi'i je : ô lô, beyôm binyaka mfa'a mvean b'adi'i nduan, a biôm b'atya'a bie bidi, a biboñeté ya beyôm binyaka mfa'a ya nja'a :
- 23 biôm bite bise, A njô bôt, Aravna a ve njô bôt. Aravna a nga jô fe njô bôte na, Jehova Zambe wôé a kañese'e wo.
- 24 Ve njô bôt a nga jô Aravna na, Momo ; ve m'aye fo'o kuse wô be wo a tañ; nalé fe m'aye ke tyi'i Jehova Zambe wom mimvean b'adi'i nduan mi ne me te ke tañ. Nalé David a nga kus nseñ be nga bo be tya'a bidi a beyôm binyaka tañe bifase bi argent mewôm metan.
- 25 Ane David a nga lôñe Jehova autel vôm ate, a tyi'i mimvean b'adi'i nduan a mimvean ya bo mvo'é. Nalé Jehova a nga wôô nye ajô si, a ébubua ôkon é nga tebe mfa'a ya Israël.